

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำยืมต่างประเทศในเพลงลูกทุ่ง
ผู้วิจัยจำแนกการตรวจเอกสารออกเป็นดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง
 - 1.1 ความหมายของเพลงลูกทุ่ง
 - 1.2 ที่มาของเพลงลูกทุ่ง
 - 1.3 องค์ประกอบของเพลงลูกทุ่ง
 - 1.4 ลักษณะของเพลงลูกทุ่ง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำยืมภาษาต่างประเทศ
 - 2.1 ความหมายของคำยืม
 - 2.2 ประเภทของคำยืม
 - 2.3 ลักษณะของคำยืม และวิธีการนำมาใช้ในภาษาไทย
3. ความรู้เกี่ยวกับบริบททางภาษา
 - 3.1 ความหมาย
 - 3.2 ความรู้เกี่ยวกับการใช้คำ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเพลง
 - 4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำยืมภาษาต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง

สุกัญญา (2533: 264) ได้กล่าวว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นชาวบ้านกับชาวเมือง ทั้งนี้เพราะเพลงลูกทุ่งไทยเป็นวัฒนธรรมการบันเทิงที่มีการสืบทอดและ

พัฒนาการอย่างต่อเนื่องสามารถสะท้อนค่านิยม ทักษะคติ ภูมิปัญญาของประชาชนได้อย่างชัดเจน ความนิยมในเพลงลูกทุ่งจึงได้แพร่กระจายกว้างขวางทั่วทั้งประเทศ ด้านเนื้อหาสาระหรือคำร้องของเพลงลูกทุ่งนั้น โดยมากมักกล่าวถึงชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การ ปกครอง ศาสนา ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของชาวบ้าน ทั้งที่อยู่ในชนบทและที่มาทำงานในเมืองหลวงได้อย่างชัดเจนเป็นการบอกเล่าผู้ฟังโดยตรงไปตรงมา ฟังแล้วเข้าใจเนื้อหาได้ทันที ทั้งนี้เพราะ นักประพันธ์บทเพลงต่างก็เป็นสมาชิกของสังคม การสร้างผลงานจึงย่อมสะท้อนความเป็นไปของสังคมในยุคของตน ด้านทำนองเพลงแม้ว่าเพลงลูกทุ่งจะใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลงแต่อาจนำลักษณะท่วงทำนองของเพลงพื้นบ้านมาดัดแปลงสอดใส่ไว้ได้อย่างไพเราะ ดังนั้น เพลงลูกทุ่งจึงมีท่วงทำนองอันหลากหลายของเพลงพื้นบ้านภาคต่าง ๆ ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ไว้ได้อย่างกลมกลืน ซึ่งท่วงทำนองเหล่านั้นเป็นที่คุ้นเคยของชาวบ้านอยู่แล้ว นอกจากนี้ด้านการขับร้อง นักร้องเพลง ลูกทุ่งล้วนเป็นผู้ที่มีพื้นเพดั้งเดิมมาจากชนบท จึงขับร้องโดยมีสำเนียงตามแบบพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นตลอดจนมีลีลาการเอื้อนเสียงและการใช้ลูกคอ (Vibrato) หรือการระรัวเสียงได้อย่างไพเราะน่าฟังแตกต่างกันไปเป็นการช่วยเพิ่มรสชาติของบทเพลงให้น่าสนใจยิ่งขึ้น จนกลายเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของการขับร้องเพลงลูกทุ่ง

สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งของบทเพลงลูกทุ่ง คือ ด้านการใช้ภาษา คำร้องของเพลงลูกทุ่งมักจะใช้ภาษาง่าย ๆ พื้น ๆ คล้ายภาษาพูดของชาวบ้าน มีการใช้คำคล้องจอง คำสัมผัส คำซ้ำ และการใช้คำยืมภาษาต่างประเทศ แต่ไม่มีข้อกำหนดเป็นรูปแบบของฉันทลักษณ์ จึงฟังเข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย เพราะบอกเล่ากันอย่างตรงไปตรงมาชื่อ ๆ จังใจและบางครั้งยังแฝงไว้ซึ่งอารมณ์ขัน หรือการเหน็บแนมประชดประชัน ดังนั้น เพลงลูกทุ่งจึงได้รับความนิยมจากประชาชนสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัยแพร่กระจายกว้างขวางทั่วประเทศมาจนถึงปัจจุบันนี้

1. ความหมายของเพลงลูกทุ่ง

สมยศ (2534: 30) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “เพลงลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศของความเป็นลูกทุ่ง”

ฉกาจ (2537: 34) ให้ความหมายเพลงไทยลูกทุ่งไว้ว่า เพลงลูกทุ่ง คือ เพลงที่สนุกสนาน

ฟังง่าย ทั้งในทำนอง เนื้อร้องที่เข้าใจ และสามารถนำมาร้องตามได้ นอกจากนั้นเพลงลูกทุ่งยังพัฒนาเนื้อหาไปตามยุคตามสมัยอยู่เสมอ

วิกฤษ (2538: 40, อ้างถึงใน แวดล) ได้ให้ความหมายของเพลงไทยลูกทุ่งไว้ว่าเป็นเพลงที่เปี่ยมด้วยความงามของภาษา ความสละสลวยของคำและความหมายแห่งกวี ซึ่งการใช้ภาษาจะง่ายต่อการเข้าใจของผู้ฟังทุกระดับ

จากที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้นสรุปได้ว่าเพลงไทยลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่สะท้อนถึงความเป็นอยู่ของคนในสังคม มีลักษณะทางภาษาเฉพาะที่ง่ายต่อการเข้าใจ มีจังหวะที่สนุกสนานบรรยายแบบลูกทุ่ง ซึ่งจะมีการพัฒนาเนื้อหาไปตามยุคสมัย และสามารถโน้มน้าวจิตใจคนฟังได้

2. ที่มาของเพลงลูกทุ่ง

เพลงในแต่ละยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บทเพลงไทยจึงได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาทำให้เพลงไทยพัฒนาเป็นเพลงหลายประเภท เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงเพื่อชีวิต และเพลงลูกทุ่ง เป็นต้น

สุภชฌาน์ (2545: 8-10) ได้กล่าวไว้ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากคนไทยเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์กับชาวชนบท พูนพิศ (2532: 66-69) กล่าวถึงที่มาของเพลงลูกทุ่ง สรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีวิวัฒนาการมาจากเพลงหลายประเภท เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงชีวิต และเพลงสากล ทำให้เพลงลูกทุ่งมีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นชาวบ้านและชาวเมือง

ในด้านลักษณะของเพลงลูกทุ่งนั้น สุกรี (2532: 94-96); สุภัญญา (2533: 40) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า สำเนียงการร้องเพลงลูกทุ่งเป็นแบบชนบท นำจังหวะมาจากเพลงไทยแท้แต่ใช้เครื่องดนตรีสากล เนื่องจากนักร้องลูกทุ่งส่วนใหญ่เป็นชาวชนบทและเป็นชาวชนบทที่เข้ามาทำงานในเมือง ทำให้คิดสำเนียงในรูปแบบที่มาจากศิลปะการแสดงของท้องถิ่น เช่น ลำตัด ลิเก ที่มีการเล่นลูกคอ ลูกเอื้อน ไม่ร้องตรง ๆ ทื่อ ๆ และไม่เหมือนเพลงลูกกรุงซึ่งมีแนวการร้องลงลูกคอไปอีกแบบหนึ่ง

มงคล (2509: 50-53) ได้แสดงความคิดเห็นต่อเพลงลูกทุ่งว่า เพลงมีอยู่ 3 ประเภท คือ เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงร่ำวง เพลงไทยสากล คือ เพลงที่แต่งขึ้นใหม่โดยถือหลักสากลเป็นบรรทัดฐาน อีกประเภทหนึ่งคือ เพลงร่ำวง เป็นเพลงฟังกันง่าย ๆ เข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่ได้เร็วกว่าเพลงประเภทอื่นๆ เพลงประเภทนี้มีผู้แต่งกันทั่วไป เพราะบริษัทแผ่นเสียงมักรับซื้อนักร้องที่มีชื่อเสียง สำหรับเพลงประเภทนี้ในสมัยนั้นคือ ทูล ทองใจ ระยะนี้ได้เกิดการแบ่งนักร้องออกเป็น 2 ประเภท คือ นักร้องเพลงผู้ดี และนักร้องเพลงตลาด นักร้องเพลงตลาดที่ได้รับความนิยม เช่น ทูล ทองใจ ปอง ปริดา สุรพล สมบัติเจริญ ชาย เมืองสิงห์ ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ ต่อมาเพลงตลาดได้กลายมาเป็นเพลงลูกทุ่งไปโดยปริยาย

3. องค์ประกอบของเพลงลูกทุ่ง

สุกรี (2532: 32) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเพลงไว้ดังนี้

1. จังหวะ เป็นเรื่องของความช้า-เร็ว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองทางร่างกายจังหวะมักจะเร่งเร้าให้ร่างกายอยากแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ทำนอง เป็นเรื่องของความสูงต่ำ ความสั้นยาว ความดังเบาของเสียง เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ทำนองที่ไพเราะ ควรมีความราบรื่น มีชีวิตชีวา ทำท่ายให้ติดตาม ไม่น่าเบื่อ
3. เนื้อร้อง เป็นเรื่องของการสื่อความหมาย ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่หยาบคาย ไม่ส่อเสียด และไม่หยาบโลน
4. เสียงประสาน เป็นเสียงที่ได้รับการจัดระบบแล้วโดยนำเสียงซ้อนกันประสานกันตามกฎเกณฑ์เสียงประสานที่ดีจะช่วยอุ้มเสียงดนตรี ช่วยเกื้อหนุนความงามของเพลง
5. ลีลาของเสียง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเสียงที่เกิดจากนักร้องหรือเครื่องดนตรี
6. รูปแบบ ของเพลงว่าเป็นแบบ 2 ท่อน หรือ 3 ท่อน โดยทั่วไปไม่มีโครงสร้างที่ซับซ้อนแต่อย่างใด

7. ความเป็นเอกภาพของงาน ผลงานที่ปรากฏทั้งรูปแบบการแสดงหรือแผ่นเสียงจะต้องมีความเป็นเอกภาพในตัวเอง นั่นคือ ผลรวมตั้งแต่ข้อ 1-6 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

8. ผลกระทบที่มีต่อผู้ฟังและสังคมโดยรวม ผลงานเพลงหลายชุดที่เบี่ยงเบนคุณค่าทางศิลปะ ค่านิยมที่ผิดให้เกิดกับผู้ฟัง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ฟังที่เป็นเด็กที่ขาดผู้แนะนำที่ดี

จินตนา (2543 : 44) ได้จำแนกองค์ประกอบของเพลงไทยลูกทุ่งไว้ดังต่อไปนี้

1) ทำนองและจังหวะ

ทำนองเพลงไทยลูกทุ่งดัดแปลงมาจากเพลงไทยเดิม แต่ได้ตัดการเอื้อนแบบเพลงไทยเดิมออกและใส่คำร้องลงไปแทนที่ ส่วนทำนองเพลงพื้นบ้านที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งมาจากทุกภาค ภาคกลางมีทำนองเพลงช้อย เพลงอีแซว เพลงลำตัด เพลงกลองยาว เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว ฯลฯ ส่วนภาคอีสานมาจากทำนองเพลงลำ หรือหมอลำและซึ้ง เช่น ลำเต้ย ลำเพลิน ส่วนซึ้งที่นิยมเอามา ได้แก่ ซึ้งบ่วงไฟ ทำนองการขับร้องลิเก ทำนองเพลงแห่ นอกจากนั้นมีการโหม่ ซึ่งมีทั้งโหม่แบบไทย และแบบฝรั่ง และยังนำเอาทำนองเพลงต่างชาติมาใช้อีกด้วย

2) คำร้อง

คำร้องของเพลงไทยลูกทุ่ง จะมีลักษณะการใช้ภาษาของชาวบ้าน เนื่องจากผู้ที่ฟังเพลงลูกทุ่งมักเป็นชาวบ้านและชาวชนบท ทั้งผู้แต่งเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ก็มีพื้นเพจากชนบท มีการศึกษาน้อยจึงเป็นภาษาพื้น ๆ แบบชาวบ้านฟังเข้าใจง่าย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชาวชนบท และสาระคำร้องในเพลงไทยลูกทุ่งจะมีคุณค่าที่เกี่ยวกับสังคมไทยและวิถีชีวิตของชาวชนบทไทย สะท้อนให้เห็นความผูกพันอันแนบแน่นของชาวชนบทกับขนบธรรมเนียมประเพณี

3) เครื่องดนตรี

เพลงไทยลูกทุ่งนำเครื่องดนตรีพื้นเมืองของภาคต่าง ๆ มาบรรเลงประกอบกับเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีของภาคอีสาน ได้แก่ แคน โปงกลาง ภาคเหนือ ได้แก่ ซึง ซอ พิณ ภาคใต้ ได้แก่ กลอง โหม่ง ส่วนภาคกลางก็มี กลองยาว ระนาด ฉิ่ง กรับ โทณ เป็นต้น ส่วนเครื่องดนตรี

สากลที่ใช้ในวงลูกทุ่งโดยทั่วไป ประกอบด้วยเครื่องเป่า เครื่องสาย และเครื่องประกอบจังหวะ รวมแล้วประมาณ 12-18 ชิ้น

4) หางเครื่อง

หางเครื่องถือกำเนิดในวงการลูกทุ่งมานาน ในสมัยก่อนทั้งหญิงและชายจะแต่งตัวแบบบ้านนอก บอกลักษณะลูกทุ่งแท้ ต่อมาค่อยเปลี่ยนเป็นแบบตะวันตก จำนวนผู้เต้นมากขึ้นไปตามทุนของผู้จัดการวง หากเป็นวงดนตรีวงใหญ่ ๆ จะมีหางเครื่องไว้ในสังกัดประมาณ 40-60 คน ถ้าเป็นวงเล็กจะใช้วิธีจ้างหางเครื่องมาแสดงเป็นงาน ๆ ไป จึงเกิดมีอาชีพผู้ฝึกซ้อมริ้วการเต้นของหางเครื่องไว้รับจ้าง การแต่งกายมักแต่งตัวด้วยสีสด เนื้อผ้าเนื้อนุ่มพลิ้วปักเลื่อมประดับสายสร้อย เป็นต้น ในวงการลูกทุ่ง ต่างยอมรับว่าหางเครื่องมีความจำเป็นและขาดไม่ได้เพราะจะทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจกับเสื้อผ้าและลีลาการเต้นของหางเครื่อง นั่นเอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเพลงไทยลูกทุ่งมีทั้งส่วนที่เป็นตัวบุคคล ได้แก่ ผู้ประพันธ์ นักร้องผู้ฟัง ผู้เผยแพร่ และหางเครื่อง ส่วนที่เป็นบทเพลง ได้แก่ เนื้อร้อง รูปแบบของเพลง ส่วนที่ให้ความไพเราะ ได้แก่ เครื่องดนตรี เสียงประสาน ทำนอง จังหวะ และสื่อกลางในการเผยแพร่ทุกอย่างที่กล่าวมามีส่วนทำให้เพลงไทยลูกทุ่งมีคุณค่า และได้รับความนิยมนับตั้งแต่ปัจจุบัน

4. ลักษณะของเพลงลูกทุ่ง

สุกรี (2532: 91-92) ได้อธิบายลักษณะที่สำคัญของเพลงลูกทุ่งมีดังนี้

1) ทำนองและจังหวะ

ทำนองและจังหวะมีความหลากหลายมากเนื่องจากเพลงลูกทุ่งเกิดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมนั่นเอง ทำนองของเพลงลูกทุ่งส่วนมากเป็นทำนองแบบสากลแต่ยังมีทำนองอื่นๆ เช่น ทำนองจากเพลงไทยเดิม จากเพลงพื้นบ้านพื้นเมือง ที่สำคัญคือ ลิเก ลำตัด หมอลำ เข็มโนราห์ นอกจากนั้นยังมีทำนองจากต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ส่วนจังหวะมีจังหวะแบบไทยๆ เช่น รำวง ตะลุง ลำตัดและกลองยาว แต่ส่วนมากแล้วมีจังหวะแบบสากล เช่น ซ่าซ่าซ่า รุมบ้า

ปีกิน เป็นต้น การสร้างทำนอง ไม่มีหลักเกณฑ์ที่เคร่งครัด เพียงให้สามารถบรรจุเนื้อเรื่องและบันทึกเป็นโน้ตสากลได้ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถบรรเลงด้วยสากลได้

2) คำร้อง

คำร้องเป็นภาษาธรรมดาแบบชาวบ้านฟังเข้าใจง่าย สอดคล้องจริง ๆ กับสภาพชนบท เพื่อสะดวกแก่การสื่อสาร และสร้างความรู้สึกร่วมกันได้ มีการใช้คำคล้องจอง คำสัมผัส แต่ไม่มีข้อกำหนดที่เข้มงวดแต่อย่างใด ภาษาและถ้อยคำมีทั้งภาษากลาง ภาษาอีสาน ภาษาเหนือ ภาษาใต้ และภาษาต่างประเทศส่วนเรื่องราวเป็นเรื่องของธรรมชาติ ความรัก อาชีพต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง และไฟไหม้

3) สำเนียงที่ใช้ในการร้อง

เพลงไทยลูกทุ่งไม่ได้มีกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดในวิธีการร้อง อาจจะร้องเสียงเหนือหรือสำเนียงพูดแบบชนบทก็ได้ แต่จะมีลักษณะร่วมกันคือ มีลูกคอและระรัวเสียงลูกคอ ซึ่งจะมีคลื่นเสียงที่ลึกกว้าง คลื่นลูกคอแต่ละคลื่นจะห่างกันเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวของความเป็นลูกทุ่ง

4) เครื่องดนตรี

เนื่องจากทำนองของเพลงไทยลูกทุ่ง มีความหลากหลายและผสมผสานมาจากหลาย ๆ ถิ่น ดังนั้นการบรรเลงจึงต้องใช้เครื่องดนตรีให้เหมาะสมกับทำนองและเนื้อร้อง

5) การเรียบเรียงเสียงประสาน

การเรียบเรียงเสียงประสานเป็นการปรุงแต่งเสียงดนตรีที่ออกมาให้มีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

6) การถ่ายทอดอารมณ์เพลง

การถ่ายทอดอารมณ์เพลงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นครูแต่งเพลงออกมาต้องรู้ว่านักร้อง

คนใดจะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของบทเพลงที่ดีที่สุดจึงเลือกให้ร้อง

พูนพิศ (2532: 95) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเพลงไทยลูกทุ่ง ดังนี้คือ

- 1) ร้อยเนื้อหนึ่งทำนอง หมายถึง เนื้อหาของเพลงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเรื่องราวต่าง ๆ อย่างหลากหลายแต่ทำนองเพลงมีรูปแบบเดียวกัน
- 2) บรรยายความอันเกี่ยวเนื่องกับชีวิตไทยในชนบท
- 3) คนตรีไม่สนใจแยกเสียงประสาน สนใจเสียงร้องและคำร้องมากกว่า
- 4) นักร้องเพลงลูกทุ่ง คือ นักร้องที่มีเสียงดี ร้องเต็มเสียงใช้เสียงแท้
- 5) ใช้สำนวนลีลาว่ากันตรงไปตรงมาอย่างชาวบ้าน จึงคล้ายเพลงพื้นบ้านมาก
- 6) ใช้วิธีการพูดอย่างซื่อๆ แต่ใช้แสลงสี เครื่องแต่งกายและผู้ประกอบฉากจำนวนมากก่อให้เกิดภาพรวมที่ตระการตาตระการใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้นเพลงลูกทุ่งไทยใช้ภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมาในลักษณะเดียวกันกับเพลง พื้นบ้าน เป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไปและแพร่ขยายกว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง เพลงลูกทุ่งหลายเพลงสะท้อนถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทยหลายเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สังคมของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่มีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ในปัจจุบันเพลงไทยลูกทุ่งได้รับความนิยมจากประชาชนในทุก ๆ กลุ่ม เท่า ๆ กับเพลงไทยสากลที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มวัยรุ่น เนื่องจากเพลงไทยลูกทุ่งมีการใช้ภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย เมื่อฟังแล้วรู้สึกคล้อยตามเพราะเพลงไทยลูกทุ่งมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับชีวิตมนุษย์และความเป็นอยู่ของคนในสังคมได้ทราบถึงวิถีชีวิตของคนกลุ่มหนึ่ง ๆ นอกจากนี้เพลงลูกทุ่งยังมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวทั้งในเรื่อง ทำนอง คำร้อง เครื่องดนตรี การถ่ายทอดอารมณ์ และความรู้สึกบ่งบอกถึงวัฒนธรรมอันล้ำค่าของคนไทย ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำยืมภาษาต่างประเทศ

การยืมคำมาใช้ในภาษาไทยนั้น มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เนื่องจากคนต้องติดต่อสื่อสารกัน คำที่ปรากฏของแต่ละชาติแต่ละภาษาจึงมีการปะปนด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนั้นเราจึงไม่สามารถปฏิเสธในความเป็นจริงข้อนี้ได้เลยว่าภาษาไทยของเราต้องมีคำยืมภาษาต่างประเทศเข้ามา โดยเหตุผลข้างต้น สำหรับเพลงลูกทุ่งนั้นถึงแม้ว่าภาษาในเพลงจะสื่อถึงวัฒนธรรมความเป็นลูกทุ่ง ซึ่งถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์ออกมาอย่างชัดเจน ในที่นี้ภาษาของเพลงลูกทุ่งที่คนทั่วไปมองภาพในอดีตก็คือ กลิ่นไอของ ท้องทุ่ง ความชุ่มชื้นของธรรมชาติ และจิตใจของผู้คน ภาพลักษณ์ความรักของชายหนุ่มและหญิงสาวใน ท้องนา หรือภาวะจิตใจอันงดงาม ใสซื่อ บริสุทธิ์ ของคนที่เป็นเกษตรกร แต่กระนั้นอิทธิพลของคำยืมภาษาต่างประเทศก็มีปรากฏให้เห็นเช่นกัน ยิ่งในยุคปัจจุบันแล้วอิทธิพลของคำยืมเหล่านั้นยิ่งปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะคำยืมภาษาอังกฤษ คำที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี หรือคำศัพท์เฉพาะที่ผู้ประพันธ์เพลงนำมาใช้ การศึกษาเรื่องวิเคราะห์การใช้คำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่ง จึงถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ที่น่าสนใจ ซึ่งการนำคำมาวิเคราะห์จะทำให้เห็นชัดเจนว่า ปัจจุบันเรายังใช้คำยืมภาษา ต่างประเทศอยู่มากพอสมควร อีกทั้งการศึกษาริบททางภาษาในเรื่องดังกล่าวจะทำให้เราได้ทราบว่า คำยืมเหล่านั้นยังปรากฏอยู่ในภาษาไทยของเรานั้นเอง

1. ความหมายคำยืม

ธวัช (2545: 46) ได้กล่าวถึงความหมายของคำยืมสรุปได้ว่า การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้พูดในภาษาไทย เป็นการพัฒนาทางด้านคำไทยอย่างหนึ่ง เพราะเมื่อสังคมไทยเจริญรุ่งเรืองขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องหาคำมาพูดกันมากขึ้น โดยสร้างคำไทยมาใช้เพิ่มเติม ครั้นเมื่อติดต่อกัมพันธ์กับต่างชาติ โดยเฉพาะชาติที่เจริญด้านวัฒนธรรม เรามักจะรับวัฒนธรรมของชาตินั้นมา และขณะเดียวกันย่อมรับคำของชาตินั้นมาใช้พูดจากันด้วย ตัวอย่างคำยืมในภาษาบาลีสันสกฤต รวมทั้งภาษาเขมร ซึ่งเคยติดต่อกัมพันธ์สมัยก่อนไทยตั้งอาณาจักรสุโขทัย เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ฟื้นฟูพุทธศาสนาบาลี และคำสันสกฤตเข้ามาเป็นทิวคูณ และคำยืมในภาษาบาลี สันสกฤต เขมร ได้ใช้สืบต่อมาในภาษาไทยจนถึงทุกวันนี้ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงคำยืมให้เหมาะสมกับเสียงคนไทยด้วย ครั้นสมัยกรุงเทพฯ ภาษาจีนได้เข้ามาปะปนกับภาษาไทยมากขึ้น ส่วนในปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นชาติที่เจริญทางด้านวิทยาการสมัยใหม่ และการศึกษา ภาษาอังกฤษจึงเข้ามาปะปนกับภาษาไทยมากขึ้น ทางด้านวิทยาการ การศึกษา และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ การที่ยืมคำ

ภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนกับภาษาไทยจำนวนมาก ไวยากรณ์ของภาษานั้นย่อมติดมากับภาษานั้นๆ ด้วย เช่น คำสมาส คำสนธิ (ภาษาบาลีสันสกฤต) คำแผลง (ภาษาเขมร) ส่วนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษนั้นเริ่มเข้ามาปะปนอยู่บ้างในภาษาสแลง เช่น ยากซ์ หัวหน้าการเมือง เป็นต้น

ปราณี (2526: 15) กล่าวว่าเรื่องราวของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาไทยเป็นสิ่งที่นักวิชาการหลายคนสนใจศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้จำแนกคำยืมเหล่านั้นได้ถูกต้องว่าเป็นคำยืมมาจากภาษาใด อันจะทำให้ทราบความเป็นมาและที่มาของคำในภาษาไทยได้ครบถ้วนทั้งที่เป็นคำไทยแท้และที่เป็นคำยืม ความรู้ที่ได้จากการศึกษาคำยืมดังกล่าว จะเป็นประโยชน์มากต่อการศึกษาในแขนงนิรุกติศาสตร์ และเป็นประโยชน์ต่อการทำพจนานุกรมฉบับที่สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติของคำแต่ละคำอยู่ด้วย

ประยูร (2526: 60) ได้กล่าวสรุปเรื่องของการยืมคำไว้ว่า การยืมเป็นลักษณะของทุกชาติทุกภาษา ไม่มีภาษาใดในโลกที่จะไม่มีคำในภาษาอื่นเข้ามาปะปน เมื่อคนต่างภาษาต้องติดต่อหรือมีความสัมพันธ์ กันเป็นระยะเวลาอันนาน จะเกิดการยืมภาษากันขึ้น การยืมก็คือ การที่ภาษาหนึ่งนำเอาคำหรือลักษณะทางภาษาของอีกภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในภาษาของตนเอง การยืมภาษาโดยทั่วไปจะเป็นการยืมคำ แต่ถ้าคำที่ยืมเข้ามาใช้มีจำนวนมาก และมีการยืมเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จะมีผลที่เกิดตามมาทางด้านเสียง และการเรียงคำ ฯลฯ การยืมถือว่ามีส่วนที่ทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด

ประเทือง (2545: 86-87) ได้กล่าวถึงเรื่องของการยืมว่าเป็นที่ทราบดีกว่าในภาษาไทยมีคำจากภาษาบาลีสันสกฤตปนอยู่เป็นจำนวนมาก บางคำเราอาจจะรับมาใช้ในภาษาไทยเป็นเวลานานแล้ว และเราก็นึกเคยกับคำนี้ เข้าใจความหมายเป็นอย่างดี จนอาจจะคิดว่าคำนั้นๆ เป็นคำไทยแท้ เช่น ประเทศ ยาน โลก โรค สุข นรก สวรรค์ เป็นต้น คำเหล่านี้เราเกือบจะไม่ต้องเสียเวลาคิดหาความหมาย แต่เมื่อต้องคิดหาความหมายเราอาจจะพบว่า คำหรือข้อความที่เป็นความหมาย ของคำบางคำ อาจจะเป็นที่เข้าใจยากหรือจดจำได้ยากกว่าก็ได้ ตัวอย่างเช่น คำว่า “ร” ซึ่งพจนานุกรมให้ความหมายไว้ว่า ยานที่มีล้อสำหรับเลื่อนไป เช่น รถม้า รถยนต์ รถไฟ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า แม้แต่คำอธิบายความหมายของคำว่า รถ ก็ยังมีคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตปนอยู่ด้วยคือ คำว่า ยาน และ ยนต์

โดยปกติ คำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤตนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นรูปศัพท์จากภาษาเดิม กล่าวคือ เราืมเอาศัพท์ที่ยังไม่ได้ประกอบวิภัติปัจจัยมาใช้ในภาษาไทย โดยอาจจะนำมาใช้โดยตรงตามรูป เสียงและความหมายที่อยู่ในภาษาเดิม เช่น คำว่า วาจา ปัญญา วิญญู นารี เป็นต้น หรืออาจจะนำมาดัดแปลงเพื่อให้คนไทยสามารถฟังและพูดได้ง่ายขึ้น

วิจิตร (2524: 6) ได้กล่าวถึงเรื่องการยืมภาษาต่างประเทศไว้ว่า ภาษานับว่าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งย่อมจะมีการถ่ายทอดหิบบยืมกันได้ ทำให้ภาษามีคำใช้มากขึ้น สะดวกในการสื่อความหมายกัน ทั้งทำให้ภาษาเจริญงอกงามขึ้นแต่ทั้งนี้ต้องให้เป็นไปตามธรรมชาติของการหิบบยืมภาษา หากไม่มีข้อที่ควรตำหนิเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่า “การยืมภาษาอื่นมาใช้เป็นเครื่องแสดงได้ทั้งทางด้านความเจริญและความเสื่อมของภาษาประจำชาติ” ที่ว่าการรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้มีทั้งที่เป็นส่วนเจริญและส่วนที่ทำให้เกิดความเสื่อมนั้นย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของการหิบบยืมภาษา

2. ประเภทคำยืม

Bloomfield (1983 อ้างถึงใน ประยูร, 2526: 61-63) อธิบายว่าในการหิบบยืมภาษาซึ่งกันและกันนั้น ได้จำแนกการยืมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การยืมเนื่องจากวัฒนธรรม (Cultural Borrowing) คือ การยืมที่เกิดจากคน 2 กลุ่ม ที่มีวัฒนธรรมและภาษาต่างกันได้มีการติดต่อกัน กลุ่มที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมคือยความเจริญกว่าจะรับเอาวัฒนธรรมและสภาพความเป็นอยู่จากกลุ่มที่มีความเจริญกว่า เช่น ไทยรับเอาวัฒนธรรมทางด้านศาสนา วรรณคดี จากอินเดีย รับวัฒนธรรมด้านอาหารการกินจากจีน วัฒนธรรมทางการแต่งกาย ความรู้ทางวิชาการ และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ จากทางตะวันตก เมื่อรับเอาวัฒนธรรมเข้ามาย่อมรับเอาภาษาเข้ามาด้วย การยืมเนื่องจากวัฒนธรรมนี้ ฝ่ายเจริญกว่าเป็นฝ่ายให้ ฝ่ายด้อยกว่าเป็นฝ่ายรับ โดยไม่จำเป็นว่าทั้งสองฝ่ายจะต้องมีอาณาเขตอยู่ใกล้ชิดติดกัน

2. การยืมเนื่องจากความใกล้ชิด (Intimate Borrowing) คือ การที่กลุ่มคนสองกลุ่ม ที่ใช้ภาษาต่างกันอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน หรือมีสภาพอาณาเขตที่ใกล้ชิดติดกันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากในชีวิตประจำวัน ได้เกิดการหิบบยืมภาษากันขึ้น โดยต่างฝ่ายต่างยืมซึ่งกันและกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยืมจากอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ เช่น ไทยกับเขมรมีอาณาเขตใกล้ชิดกัน และเคยร่วมสังคม

เดียวกันมาเป็นเวลาช้านาน ต่างฝ่ายต่างขยี้มภาษาซึ่งกันและกันเข้าไปใช้ในภาษาของตนเอง ซึ่งเราจะพบว่าคำภาษาเขมรเข้ามาปะปนในภาษาไทยจำนวนมากไม่น้อย และใช้เป็นที่คำศัพท์สามัญ เช่น เดิน กำเตา เพลิง ตำนั้ก เรียน ระเบียบ เจริญ ฯลฯ และใช้เป็นที่ราชาศัพท์ เช่น โปรด ตรัส เสวย เสด็จ บรรทม ฯลฯ ในขณะที่เดียวกัน คำในภาษาไทยได้เข้าไปปะปนในภาษาเขมร เช่น หลวง หมด หนอ หมอง ฝักฝ่น ฝ้า ฯลฯ และจำนวนนับ เช่น สามสิบ สี่สิบ ร้อย พัน หมื่น แสน ฯลฯ นอกจากนั้นเขมรซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ ยังรับเอาวรรณยุกต์จ้ตัวไปใช้ในภาษาอีกด้วย

นอกจากนั้นในภาษาไทยยังมีคำภาษาจีนเข้ามาปะปนอยู่เป็นจำนวนมากมาย เช่น แก้ว อี้ อั้งโล่ ปุ้งกี เต้าเจี้ยว เกาเหลา และคนจีนในประเทศไทยก็ได้รับเอาคำในภาษาไทยไปใช้มากมายจนทำให้ภาษาจีนในไทย มีความแตกต่างจากภาษาจีนของคนจีนในประเทศจีนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเงินกลาง หรือเงินแต้จิ๋วก็ตาม

3. การยืมจากคนต่างกลุ่ม (Dialect Borrowing) หมายถึง การยืมภาษาเดียวกัน แต่เป็นภาษาของคนต่างกลุ่มหรือต่างสภาพภูมิศาสตร์ หรือต่างสภาพการศึกษากันได้ การยืมชนิดนี้แตกต่างจากทั้งสองข้อที่ได้กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ เป็นการยืมภาษาเดียวกัน แต่ผู้ใช้อยู่ในสภาพที่ต่างกัน ด้วยแรงใดแห่งหนึ่งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวอย่างเช่น ภาษาไทยกลาง มีคำว่า “เดิน” ใช้ แต่ในขณะที่เดียวกันไทยถิ่นยังคงใช้คำว่า “ย่าง” อยู่ เช่น ไทยถิ่นอีสานใช้คำว่า “ญาง” แต่ปัจจุบันไทยถิ่นอีสานจำนวนไม่น้อยใช้คำว่า “เดิน” แสดงว่าได้เกิดการหยิบยืมจากภาษาไทยกลาง

กลุ่มชนของไทยในสังคมชนบทและสังคมในเมืองจะใช้ภาษาที่แตกต่างกัน เช่น คำว่า กิน หัว กู มึง เอ็ง ข้า เป็นภาษาที่ใช้ในสังคมชนบทตามปกติ แต่เมื่อคนในเมืองเหล่านี้ได้มีการติดต่อกับกลุ่มชนที่ใช้ภาษาแตกต่างจากตัวเองไป จะเกิดการเรียนรู้และหยิบยืมคำว่า รับประทาน ศีรษะ ผม ข้าพเจ้า คุณ ท่าน ฯลฯ เข้าไปใช้ในสังคมของตนเองด้วย

ปราชญ์ (2526: 15-16) ได้กล่าวถึงประเภทของการยืมภาษาของ บลูมฟิลด์ ว่าคำยืมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่ยืมจากภาษาถิ่น หมายถึง การยืมลักษณะการพูดหรือการออกเสียงของกลุ่มคนซึ่งพูดภาษาเดียวกันแต่พูดในคนละท้องถิ่นกัน

2. ประเภทที่ยืมทางวัฒนธรรม หมายถึง การยืมคำที่มีลักษณะบ่งชี้ลักษณะทางวัฒนธรรม บางประการมาจากอีกภาษาหนึ่ง เช่น ภาษาอังกฤษยืมคำ rouge, garage มาจากฝรั่งเศส

3. ประเภทที่ยืมจากภายใน หมายถึง การยืมจากภาษาอื่นซึ่งพูดในชุมชนเดียวกัน เนื่องจากต้องสมาคมติดต่อกันอยู่เป็นประจำ ตัวอย่างเช่น ในอเมริกา ผู้อพยพชาติต่าง ๆ จะต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษ หรือยืมภาษาอังกฤษเข้าไปในภาษาของตน

การยืมจากภายนอก แยกออกเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่ การยืมจากภาษาย่อยของภาษาเดียวกัน (dialectal borrowings) การยืมภาษาโบราณ (archaisms) และการยืมจากภาษาอื่น (loans)

การยืมจากภายใน หมายถึง การทำให้รูปต่าง ๆ เป็นแบบเดียวกัน โดยใช้แนวเทียบ (analogy) ซึ่งมีอยู่ในภาษานั้น เช่น เมื่อ hat มีรูปพหูพจน์เป็น hats ก็จะเกิดรูปพหูพจน์ของ foot เป็น foots แทนที่จะเป็น feet

ปราณี (2526: 16) ได้กล่าวถึงประเภทของการยืมภาษาของ เบอร์ลิง ว่าได้จำแนกการยืมภาษาตามองค์ประกอบทางโครงสร้างของภาษาเป็น 3 ประเภท ดังนี้คือ

1. การยืมศัพท์ (lexical borrowing) เช่น ในภาษากาโร (Garo) ซึ่งพูดทางตอนเหนือของอินเดียใกล้แคว้นอัสสัม มีคำว่า biskut ซึ่งยืมมาจากภาษาอังกฤษว่า biscuit

2. การยืมเสียง (phonological borrowing) เช่น ภาษาอังกฤษยืมเสียงบางเสียงมาจากภาษาฝรั่งเศส

3. การยืมไวยากรณ์ (grammatical borrowing) เช่น ภาษาพม่า ใช้หลักไวยากรณ์ของบาลีในตำราที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธซึ่งแปลมาจากบาลี

ในการยืมคำมาใช้ในภาษา ย่อมมีการปรับการออกเสียงคำยืมให้เข้ากับระบบเสียงของภาษา แต่เป็นการปรับในปริมาณเล็กน้อยแตกต่างกันไป ไวท์ลีย์ (Whiteley W.D. 1969: 127-142) จึงได้จำแนกประเภทของคำยืมตามปรากฏการณ์นี้ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ประเภทที่เกิดการกลมกลืนทางเสียงคำยืมประเภทนี้แบ่งออกเป็นชนิดที่อยู่ตัวแล้ว (established) และชนิดทดลองใช้ (probationary) ชนิดที่อยู่ตัวแล้วได้แก่ คำที่ใช้แพร่หลายทั่วไปมาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว เช่น คำว่า (baisikeli) ในภาษาสวาฮีลี ส่วนชนิดทดลองใช้ ได้แก่ คำที่ยังไม่ใช้แพร่หลายทั่วไป อาจใช้เป็นเพียงสำนวนหรือแสดงเท่านั้น

2. ประเภทที่ไม่เกิดการกลมกลืนทางเสียง คือ คำต่างประเทศที่ปรากฏปนไปกับภาษา เช่น คำยืมที่แทรกอยู่ในประโยคหรือในคำผสม ดังตัวอย่างการใช้คำภาษาอังกฤษกับหน่วยคำสวาฮีลี เช่น nime-advise (nimeedvaiz) ซึ่งมีความหมายว่า “I have advised” เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าลักษณะและประเภทของคำยืมภาษาต่างประเทศ เข้ามาใช้ในภาษานั้น มีลักษณะที่สามารถทำได้โดยการรับศัพท์ การเพิ่มเสียง การเปลี่ยนแปลงเสียงสระหรือพยัญชนะ จากเสียงหนึ่งไปยังอีกเสียงหนึ่ง หรือเกิดจากวิธีการสร้างคำ จะเห็นได้ว่า ลักษณะของคำยืมทางภาษาบาลี-สันสกฤต อังกฤษ จีน เขมร จะมีลักษณะต่าง ๆ ตามที่ผู้รู้และนักวิชาได้กล่าวเอาไว้ตามตัวอย่างที่ได้ยกมาข้างต้น นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้ การยืมเนื่องจากวัฒนธรรม การยืมเนื่องจากความใกล้ชิด การยืมเนื่องจากคนต่างกลุ่ม การยืมจากภาษาถิ่น การยืมจากภายในการยืมจากภายนอก การยืมศัพท์ การยืมเสียง การยืมไวยากรณ์ การกลมกลืนทางเสียงและประเภทที่ไม่มีเกิดการกลมกลืนทางเสียง

3. ลักษณะของคำยืม และวิธีที่นำมาใช้ในภาษาไทย

ลักษณะคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤต

กำชัย (2509: 351-352) กล่าวว่า iva คำบาลีและสันสกฤตที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย ส่วนใหญ่มีอยู่ 3 ชนิด

1. คำนามนาม
2. คำคุณนาม
3. คำกฤต

คำนามนาม ตรงกับคำนามในภาษาไทย เรานำมาใช้เป็น 2 ชนิด คือ

1. ใช้เป็นคำนาม เช่น ชน, กุมาร, ทารก, บุรุษ, มนุษย์, ทูต, โลก, วานร
2. ใช้เป็นคำวิเศษณ์ เช่น รสโอชา, อายุเยาว์, คนกตัญญู, วิญญูชน, เกศกษัตริย์

คำคุณนาม ตรงกับคำวิเศษณ์ในภาษาไทย เรานำมาใช้เป็น 2 ชนิด คือ

1. ใช้เป็นคำนาม เช่น เชษฐา, กนิษฐา, กรรมกร, นิล ฯลฯ
2. ใช้เป็นคำวิเศษณ์ เช่น สุนทร, บวร, บรม, เสวต, มหันต์, อนันต์, ธรรมิก, พิศาล ฯลฯ

คำกฤต แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดที่เป็นนามเรียกว่านามกฤต ชนิดที่เป็นกริยา เรียกว่ากริยากฤต

นามกฤต คือ กริยานาม ได้แก่คำนามที่มาจากกริยา เรานำมาใช้เป็น 3 ชนิด คือ

1. ใช้เป็นคำนาม เช่น กิจ, ทาน, รส, สวาก, ทายก, อาสนะ, ฐาน, สังข์, นายก, ภิกษุ ฯลฯ
2. ใช้เป็นคำวิเศษณ์ เช่น ปิยมิตร, ทหารอาสา, พรภิกษุธรรมวาที, ธรรมจารีบุคคล, คำอาลัย, คำอวรณ์ ฯลฯ
3. ใช้เป็นคำกริยา เช่น ขอ โทษนั้น

กริยากฤต คือ กฤตที่เป็นคำกริยา เรานำมาใช้เป็น 3 ชนิด คือ

1. ใช้เป็นคำนาม เช่น พุทธ, สุภายิต, ยุทธ์, ลิขิต, พรต, คณิต, ชาตา ฯลฯ
2. ใช้เป็นคำวิเศษณ์ เช่น แสงโชตช่วง, คนสุจริต, คนทุจริต, คนทุกตตะ, มุจิตบุคคล, วิชิตราช, อาจิมปฏิบัติ, ทำเป็นอาจิม ฯลฯ
3. ใช้เป็นคำกริยา เช่น
 1. ถ้อยคำที่ **สัมประยুক্ত** ด้วยสังจะ (ประกอบ)
 2. ลมกัมมชวาท **ประพาด** พัด (พัด)
 3. เข้าศึกต่างก็พากัน **ประลาต** ไป (หนี)
 4. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว **สวรรคต** (ไป)

5. พระราชาที่วงศ์ (ไป)

ประยูร (2526: 87-126) ได้อธิบายไว้ว่า ศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ได้ขยายตัวออกจากอินเดียไปสู่ประเทศใกล้เคียงเมื่อราชวงศ์โมกุล ในสมัยกลางของอินเดียเรืองอำนาจ ศาสนาพราหมณ์ได้วิวัฒนาการเป็นศาสนาฮินดูในเวลาต่อมา ส่วนพุทธศาสนานิกายหินยานขยายตัวลงมาทางใต้สู่ลังกา และประเทศทางฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ของเอเชีย และพุทธศาสนานิกายมหายานขยายตัวไปทางเหนือสู่ทิเบต จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม

การขยายตัวของศาสนามีผลทำให้ภาษาและวัฒนธรรมของชาวอินเดียแพร่หลายเข้าไปในดินแดนเหล่านั้นด้วย ดังจะเห็นได้จากพิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ เช่น พิธีรดน้ำ ทำขวัญ ฯลฯ ภาษาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อภาษาประจำชาติต่าง ๆ คือ ภาษาบาลีและสันสกฤต

หลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ พระเจ้าอโศกมหาราชส่งสมณทูตออกเผยแผ่พุทธศาสนานิกายหินยาน ประมาณพุทธศตวรรษที่ 3 สมณทูตที่มาสู่ดินแดนสุวรรณภูมิ คือ พระโสณเถระ และพระอุตรเถระ ส่วนหลักฐานทางด้านโบราณคดีพบจารึกภาษาบาลีเก่าที่สุดที่นครปฐม อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 คือ จารึก เข ชมมา

จารึกภาษาสันสกฤตที่เก่าที่สุดในประเทศไทยพบที่นครศรีธรรมราช คือ จารึกวัดเสมามือง อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 14 เป็นอิทธิพลพุทธศาสนามหายาน

ภาษาบาลีสันสกฤตปรากฏในภาษาไทยให้เห็นครั้งแรกสุดในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และมีคำภาษาสันสกฤตมากกว่าภาษาบาลี คำในจารึกที่เป็นภาษาสันสกฤตอย่างชัดเจน เช่น ศรีอินทราทิตย์ ศรีธรรมราช ศรีทศา พรธยา ปราชญ์ สุพรรณภูมิ สมุทรรชรม สถาบ ฯลฯ นอกจากนั้น ยังมีคำที่ใช้ปนกันทั้งบาลีและสันสกฤต

เมื่อไทยยอมรับพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติในสมัยสุโขทัย ภาษาบาลีจึงเข้ามาปะปนกับภาษาไทยมากขึ้น ในขณะเดียวกันเราก็รับลัทธิบางอย่างจากศาสนาพราหมณ์ ภาษาสันสกฤตจึงเข้ามามีบทบาทในภาษาไทยด้วย และยิ่งทวีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับดังปรากฏหลักฐานในวรรณคดีต่าง ๆ ตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน จนเรารู้สึกว่าคำบางคำเหมือนเป็นคำในภาษาของเราเอง เนื่องจากใช้มาเป็นเวลานานและเกิดความคุ้นเคย อีกทั้งยังถือว่าเป็นภาษาที่ไพเราะและสุภาพอีกด้วย

ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตมีระบบเสียงส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันเพราะต่างก็วิวัฒนาการจากภาษาพระเวทเช่นกัน มีข้อแตกต่างกันบ้างดังนี้

1. ความแตกต่างกันในด้านสระ ภาษาสันสกฤตมีเสียงสระเดี่ยวมากกว่าภาษาบาลี 4 เสียง คือ ฤ ฌ ฦ ฎ และมีสระประสมมากกว่า 2 เสียง คือ ไอ เอา

2. ความแตกต่างในด้านพยัญชนะ ภาษาสันสกฤตมีพยัญชนะมากกว่าภาษาบาลี 2 เสียง คือ เสียง ศ ษ

แม้ว่าภาษาทั้งสองจะมีความแตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีส่วนทำให้รูปคำและการออกเสียงของคำในภาษาบาลีสันสกฤตแตกต่างกันออกไป คือ ความแตกต่างด้านการใช้สระและความแตกต่างด้านการใช้พยัญชนะ

ภาษาบาลีสันสกฤต มีวิธีการสร้างคำ 4 วิธี คือ

1. การสร้างคำด้วยวิธีกฤต เป็นการนำเอาธาตุ มาลงปัจจัย ทำให้เกิดเป็นคำศัพท์ 2 ชนิด คือ

ก. นามศัพท์ เกิดจากการนำธาตุเดิมปัจจัยนามกฤต ใช้เป็นคำนามและคุณศัพท์ เช่น

กม + ตี เป็น คติ “การไป”

ข. กริยาศัพท์ เกิดจากการนำธาตุเดิมปัจจัยกริยากฤตใช้เป็นคำกริยา เช่น

ภาย + ต เป็น ภายิต “กล่าวแล้ว”

2. การสร้างคำโดยวิธีตัดทอน เป็นการสร้างคำโดยใช้ปัจจัยประกอบเข้าข้างท้ายคำศัพท์ที่เกิดจากการสร้างคำในวิธีที่ 1 ทำให้คำศัพท์นั้นมีความหมายต่าง ๆ กันออกไป เช่น

สมณ + เณร เป็น สามเณร “เหล่ากอแห่งพระสณะ”

3. การสร้างคำโดยวิธีสมาส เป็นการสร้างคำโดยกานำเอาศัพท์กับศัพท์มาประกอบกัน ทำให้เกิดเป็นศัพท์ที่มีความหมายใหม่ขึ้น และมีความหมายเด่นอยู่ที่ศัพท์ใดศัพท์หนึ่ง ส่วนศัพท์ที่เหลือเป็นตัวขยาย ซึ่งจะอยู่ข้างหน้า เช่น

ราชน + ปุรุษ เป็น ราชบุรุษ “บุรุษของพระราชา”

4. การสร้างคำโดยการลงอุปสรรค อุปสรรค (Prefix) คือ ส่วนของคำที่ใช้ประกอบเข้าข้างหน้าธาตุ หรือศัพท์ ทำให้มีความหมายเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การสร้างคำโดยการลงอุปสรรคก็คือ การใช้อุปสรรคไปประกอบหน้าธาตุ ศัพท์ เพื่อให้เกิดศัพท์ที่มีความหมายใหม่ เช่น

อนุ + กุล เป็น อนุกุล “เกื้อกุล, อุดหนุน”

วิธีที่ไทยนำคำบาลี-สันสกฤตมาใช้

กำชัย (2509: 53-357) ได้กล่าวว่า ภาษาบาลี-สันสกฤต เป็นภาษาที่มีวิภคิตปัจจัย ซึ่งเป็นภาษาต่างตระกูลกันกับภาษาไทย การนำคำในภาษาทั้ง 2 นั้นเข้ามาใช้ จำเป็นต้องดัดแปลงรูปเสียก่อนตามสมควร จึงจะเข้ากันได้

การนำคำบาลีและสันสกฤตเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีหลายวิธีด้วยกัน เท่าที่รวบรวมได้มีดังนี้

1. ใช้ตามรูปเดิมโดยไม่ตัดรูปวิภคิตออก เช่น เณโก, เคโซ, (เตโซ), โทโส, บุพโพ (บุพโพ), พาโล, โมโห, นานาจิตตัง, วาโย, เสโท, อนิจจัง, อาโป, आयुष्मन् โณสุขังพลัง, อาวุโส ฯลฯ

2. ใช้ตามรูปเดิมแต่ตัดวิภคิตออก เช่น กุมาร, โจร, ทูต, เศรษฐี, สุชี, ภิกษุ, วัตถุ, สัตถุ ฯลฯ วิธีนี้ใช้มากและออกเสียงได้ 3 ชนิด คือ

1. ออกเสียงตามคำเดิม เช่น

นิธิ, สมานิ, เศรษฐี, สุชี, ปตุ, ภิกษุ, ราตรี, ธานี, สติ, ปัญญา, กัญญา, วัตถุ,

กัตถุญ, วิญญู ฯลฯ

2. ออกเสียงเพี้ยนไปจากเดิม เพราะให้พยัญชนะตัวสุดท้ายทำหน้าที่เป็นตัวสะกด เช่น

กุมาร, โจร, ชน, พุศ, โลก, วานร, สหาย ฯลฯ

3. ออกเสียงเพี้ยนไปจากเดิม เช่น

กนก	อ่านว่า	กะหนก
จريت	“	จะหริด
บัญญัติ	“	บันหยัด
บุรุษ	“	บุหรุศ
ประมาท	“	ประหมาด

3. ตัดส่วนหน้าของคำออก ใช้แต่ส่วนหลัง เช่น

ณรงค์	ตัดมาจาก	รณรงค์
ณร	“	สามณร
ครธาน	“	อันครธาน
ริต	“	จารีต
ตั๊กษย	“	ชีพิตักษย

ฯลฯ

4. ตัดส่วนหลังของคำออก ใช้แต่ส่วนหน้า เช่น

จรดี	ตัดมาจาก	จรลีลา
พารา	“	พาราณสี
พินิจ	“	พินิจนัย
วินิจ	“	วินิจนัย
อ๊กโข	“	อ๊กโขภินิ

ฯลฯ

5. ตัดส่วนหน้าและส่วนหลังของคำออก ใช้แต่ส่วนกลาง มีใช้น้อย เช่น

โข (ขุ)	ตัดมาจาก	อ๊กโขภินิ
---------	----------	-----------

6. แผลงสระและพยัญชนะให้ผิดรูปไปจากเดิม เช่น

เกียรติ	แผลงมาจาก	กียรติ
วิเชียร	“	วชิร
บุรุษ	“	บุรุษ
เบญจ	“	ปัญจ
เคราะห์	“	ครห

ฯลฯ

7. เติมเครื่องหมายทัณฑฆาตลงไปที่พยางค์สุดท้ายของคำ เพื่อลดพยางค์ให้น้อยลง เช่น

กรรมท์	กรณีย์	กัณฑ์	จัณฑ์
สุคันธ์	ทันต์	อานันท์	สุริย์
พักตร์	พัศค์	โอยษฐ์	ยุกต์

8. เติมเครื่องหมายวรรณยุกต์ไปอย่างคำไทย เช่น

กบี่, กระบี่	มาจากคำ	กปี
เทห์	“	เทห
พุทโธ	“	พุทโธ
เชียร	“	ชิร
ระย้า	“	รยา

ฯลฯ

9. เปลี่ยนหรือเพิ่มรูปคำให้เพี้ยนไปจากเดิม เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทยใช้
กปฺปรุกฺข	กคฺคปพฺทกฺษ	ก้ามพฤกษ์
เชฏฺฐ	เชชบฐ	เจษฎา
ปจฺจกฺข	ปรตฺตยกฺษ	ประจักษ์
ปฏฺิปฺกฺข	ปรตฺติปฺกฺษ	ปฏิบัติักษ์
	ปรฺลเหฺลิ	ประเลห์, ประเลล

ฯลฯ

10. เปลี่ยนความหมายให้ผิดไปจากเดิม เช่น

คำ	ความหมาย	ความหมายที่ไทยใช้
เวทนา	ความรู้สึกทุกข์สุข	สงสาร, เอ็นดู, ปราณิ
สงสาร	การเวียนตายเวียนเกิด, โลก	เอ็นดู, ปราณิ, รู้สึกห่วงใย
สมเพช	ความสลด	สงสาร, เอ็นดู, สลดใจทำให้เกิดสงสาร
อนาค	ไม่มีที่พึ่ง	น่าสงสาร, น่าสลดใจ, น่าสังเวช
อารมณั	เครื่องยึดหน่วงใจ	นิสัยใจคอ, ความเป็นไปของจิตใจ
	ฯลฯ	ในขณะหนึ่ง

11. การเรียงคำ

ก. ถ้าเป็นคำสมาส มักเรียกตามระเบียบในภาษาเดิม คือเรียงคำวิเศษณ์หรือคำขยายไว้ข้างหน้า เช่น

สุนทรพจน์	สุภาพชน	รัตนกวี
มหันตภัย	ราชบุตร	คณบดี
จุฬาโลก	บรมกษัตริย์	กสิกรรม
	ฯลฯ	

ข. ถ้าไม่ใช่คำสมาสมักเรียงตามระเบียบในภาษาไทย คือเรียงคำวิเศษณ์หรือคำขยายไว้ข้างหลัง เช่น

सारอกุศล	อากาศบริสุทธี	พจน์สุภาพ
โอรสกษัตริย์	คณะรัฐบาล	คุณอนันต์
โทษมหันต์	ประจวรพระนาถิ	โรคอหิวาต์
	ฯลฯ	

ประยูร (2526: 102-104) ได้กล่าวว่า การรับศัพท์จากภาษาบาลีสันสกฤตเข้ามาใช้นั้นเป็นการยืมเข้ามาใช้ โดยการทับศัพท์ซึ่งอาจ จะรับคำจากภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว หรืออาจจะรับคำจากทั้งสองภาษาเข้ามาใช้ในความหมายเดียวกัน หรือรับคำจากทั้งสองภาษาแล้วแยกความหมายกันได้

1. รับจากภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว

- ภาษาบาลี เช่น

บาลี	ไทย	ความหมาย
มัจฉ	มัจฉา	ปลา
จुติ	จुติ	การเคลื่อน

- ภาษาสันสกฤต เช่น

บาลี	ไทย	ความหมาย
สัปดาห์	สัปดาห์	เจ็ดวัน
ฤษี	ฤษี	ผู้บำเพ็ญพรต

2. รับคำทั้งสองภาษาเข้ามาใช้ในความหมายเดียวกัน เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย	ความหมาย
นิจุจ	นิตุย	นิจ นิตย	เสมอ
ปทุม	ปทุม	ปทุม ปัทมา	ดอกบัว

3. รับคำทั้งสองภาษามาแยกความหมายกันใช้ โดยแต่เดิมคำทั้งสองภาษาที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย	ความหมาย
อจฺจริย	อาศฺจฺจฺรฺย	อจฺจฺรฺย	ฉลาด
กีฬ		กีฬ	การแข่งขันประเภทคู่
	กฺรีฑ	กรีฑ	การแข่งขันประเทศลาน

ลักษณะคำยืมภาษาอังกฤษ

ประยูร (2526: 186) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาอังกฤษมีลักษณะเป็นภาษามีวิภัตปัจจัยเช่นเดียวกับภาษาบาลีสันสกฤต จัดอยู่ในตระกูล Indo-European ซึ่งวิวัฒนาการมาจากภาษาละติน มีการ

เปลี่ยนแปลงรูปคำหรือเติมท้ายศัพท์ในลักษณะต่าง ๆ กัน เพื่อแสดงลักษณะไวยากรณ์ เช่น เพศ พจน์ กาล การก ฯลฯ หรือทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไป

คำในภาษาอังกฤษมีการลงน้ำหนัก (Stress) ศัพท์ตัวเดียวกันแต่ลงน้ำหนักพยางค์ต่างกัน ความหมายย่อมต่างกันหรือเปลี่ยนหน้าที่ของคำไป เช่น

subject	“ผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ”	subject	“ทำให้อยู่ใต้อำนาจ”
present	“ของขวัญ, ปัจจุบัน, อยู่”	present	“แสดง, เสนอ”
progress	“ความก้าวหน้า”	progress	“ทำให้ก้าวหน้า”
conduct	“พฤติกรรม, การนำ”	conduct	“นำ”

กำชัย (2509: 363-366) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีอุปสรรค วิภัติ ปัจจัย เช่นเดียวกับภาษาบาลีและสันสกฤต จึงมีวิธีเปลี่ยนรูปและท้ายคำให้เป็น บุรุษ ลิงค์ การก และกาล ต่าง ๆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่เจริญแพร่หลายไปทั่วโลก เป็นสื่อสัมพันธ์ในการค้าขายและการเผยแพร่วัฒนธรรมตะวันตกไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก เพราะฉะนั้น คำอังกฤษจึงแทรกซึมเข้าไปในภาษาของชาติต่าง ๆ รวมทั้งภาษาไทยเราด้วย

การที่คำอังกฤษเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทย เนื่องจากเหตุหลายประการ เช่น

เนื่องจากการค้าขาย คนชนชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษได้เข้ามาค้าขายติดต่อกับประเทศไทยเมื่อจะขายสินค้าอะไร ก็เรียกชื่อสินค้านั้นเป็นภาษาอังกฤษ ถ้าเป็นสินค้าที่เคยมีหรือเคยรู้จักกันในเมืองไทยแล้ว เราก็เรียกชื่อสินค้านั้นเป็นคำไทย แต่ถ้าสินค้านั้นเป็นของใหม่ไม่เคยมีปรากฏในเมืองไทย เราก็ตั้งคำขึ้นใหม่ เช่น ปากกาหมึกซึม เลื่อยฟัน รถยนต์ เรือไฟ โรงสี จักรเย็บผ้า ถูมมือ ถูงเท้า พิมพ์ดีด ฯลฯ คำใดเมื่อตั้งขึ้นแล้ว ภายหลังเห็นว่าไม่เหมาะ ก็เปลี่ยนแปลงแก้ไขเสียใหม่ เช่น

หนัง เปลี่ยนเป็น ภาพยนตร์

2. เนื่องจากการศึกษา คือเมื่อไทยมองเห็นความสำคัญในการติดต่อกับชนชาติตะวันตก เพราะมีทางที่จะทำการค้าขายและถ่ายทอดวิชาความรู้เข้ามาสร้างเสริมความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติ

ได้ จึงได้เริ่มสนใจในการศึกษาภาษาอังกฤษ โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำ การศึกษาภาษาอังกฤษได้เริ่มต้นจากราชสำนักก่อน แล้วก็แพร่หลายไปในหมู่ข้าราชการและประชาชน จนกระทั่งส่งนักเรียนไทยไปศึกษาโดยตรงที่ประเทศอังกฤษและในที่สุดได้เพิ่มหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษขึ้นทั่วพระราชอาณาจักร นับเป็นภาษาสำคัญที่สองรองจากภาษาไทยสำคัญยิ่งกว่าบาลีและสันสกฤต ซึ่งเราถือเป็นแม่ภาษาเสียอีก เพราะนักเรียนที่เรียนสูงเกินกว่าประโยคประถมศึกษาจำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษทุกคน

วิจิตร (2524: 78-79) ได้กล่าวถึงลักษณะภาษาอังกฤษว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีรูปลักษณะมีวิภคิตปีจยอยู่ในตระกูลภาษาอินเดีย-ยุโรป เพราะฉะนั้นรูปลักษณะภาษาจึงควรจะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาบาลีสันสกฤต แต่ปรากฏว่าภาษาอังกฤษมีลักษณะหลายประการที่ไม่เหมือนภาษาทั้งสองดังกล่าว แต่กลับมีลักษณะอีกหลายประการที่เหมือนกับภาษาไทยอันเป็นภาษาคำโดด เช่น คำภาษาอังกฤษมีทั้งคำพยางค์เดียว และหลายพยางค์ เช่น Moon boy, pen, กับ custard, dagger, sudden, etc.

คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ 2 เสียง เช่น stir, stand

คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ 3 เสียง เช่น spray, straight etc.

ส่วนที่ต่างกับภาษาไทยก็คือ ภาษาอังกฤษแต่ละคำมีการลงเสียงเน้นซึ่งจะเน้นที่พยางค์แรกบ้าง และพยางค์หลังบ้าง

ตามตัวอย่างที่กล่าวมานี้จะเห็นว่าภาษาไทยเราเอาคำนามที่เป็นชื่อประเทศเป็นคำยืมโดยมาก ส่วนคำว่า “เยอรมนี” เราจะใช้ว่า “ประเทศเยอรมัน” ก็ไม่ขัด เพราะเราเคยใช้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนมาแล้ว เมื่อใช้ว่า-ประเทศเยอรมัน ชาวเยอรมัน ภาษาเยอรมัน ก็จะเข้าระเบียบกันดี และการที่เราใช้ว่า ประเทศอังกฤษ โดยไม่คำนึงถึง “ประเทศอิงแลนด์” ก็เป็นแบบฉบับอยู่แล้ว

คำอังกฤษที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย ส่วนมากเป็นคำนามที่เป็นชื่อของวัตถุสิ่งของซึ่งเป็นเครื่องใช้ และเครื่องบำบัด และเป็นคำนามที่เกี่ยวกับชื่อในหมวดวิชาการต่างๆ

วิธีที่นำคำอังกฤษมาใช้

คำช้อย (2509: 366-367) ได้กล่าวถึงการนำคำอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน คือ

1. ใช้ตามคำเดิมและออกเสียงตรงกับรูปที่เขียน คือคำเดิมใช้พยัญชนะและสระอะไรก็ใช้ตามนั้นและออกเสียงตามที่เขียน เช่น

ลอนดอน อเมริกา กรัม ลิตร ฟุต วิตามิน โอโซน
 อาลูมิเนียม ลิโนลีน เคมี วัคซีน เบนซิน เซนติกรัม ไอศกรีม ฯลฯ

2. ใช้ตามคำเดิม แต่ออกเสียงผิดกับรูปที่เขียน คือใช้สระและพยัญชนะตามคำเดิมและออกเสียงตามคำเดิม แต่ไม่ตรงกับรูปที่เขียนในภาษาไทย เช่น

เมตร	อ่านว่า	เม็ด
เฮกโตเมตร	“	เฮ็กโตเม็ด
ออฟฟิศ	“	อ้อบฟิด
เทคนิค	“	เท็กนิก, เท็กหนิก
ลอตเตอรี	“	ลือตเตอรี
	ฯลฯ	

3. เปลี่ยนคำและเสียงให้ผิดไปจากเดิม เช่น

อิงลิช	เป็น	อังกฤษ
ตุรอกุลี	“	สาลี
ไปป์	“	แป็บ
โกรช	“	กูรุต
พาวนด	“	ปอนด์
	ฯลฯ	

4. ตัดรูปสระข้างหลังคำ (ปัจจัย) ออก แล้วใช้คำไทยประกอบข้างหน้า เช่น

นิวยอร์กเกอร์	เป็น	ชวานิวยอร์ก
---------------	------	-------------

ยุโรป	“	ชาวยุโรป
อิตาลี	“	ชาวอิตาลี
อเมริกัน	“	ชาวอเมริกัน
ปารีส	“	ชาวปารีส

ฯลฯ

5. เติมไม้ทับทิมที่พยัญชนะตัวสุดท้ายของคำ เพื่อบังคับไม่ให้ออกเสียง เช่น

อิงแลนด์	เป็น	อิงแลนด์
สวีตเซอร์แลนด์	“	สวีตเซอร์แลนด์
ไมล์	“	ไมล์
ออนซ์	“	ออนซ์
คอนดาร์	“	คอนดาร์
คาบอนไดออกไซด์	“	คาบอนไดออกไซด์

ฯลฯ

วิจิตร (2524: 81-83) ได้กล่าวถึงวิธีนำคำภาษาอังกฤษมาใช้ว่า คำภาษาอังกฤษที่ไทยเรานำเอา มาใช้ส่วนมากได้แก่คำในลักษณะต่อไปนี้คือ

1. คำที่ไทยไม่เคยมีมาก่อน จึงรับคำต่างประเทศมาใช้เพื่อประโยชน์ทางภาษาและวัฒนธรรม
2. คำวิชาการ (Technical Terms) สาขาต่างๆ ที่ไทยรับมาใช้ เพื่อการศึกษาและการค้นคว้าเป็นต้น

คำต่าง ๆ ทั้ง 2 ลักษณะนี้ เรานำมาใช้ในภาษาไทยหลายวิธีด้วยกัน เช่น

1. เมื่อคนไทยยังไม่คุ้นกับภาษาอังกฤษ ก็ดึงเสียงคำอังกฤษให้มาเข้ากับเสียงอย่างไทย

ตะแลบแก็บ	จาก	telegraph
แป๊ป	“	pipe
คัสซี่	“	chassis

ยอย	“	joint
โช้ค้อบ	“	shock absorber

2. ใช้คำอังกฤษทับศัพท์ไปพลางๆ จนกว่าเราสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นได้จึงเลิกใช้คำทับศัพท์
นั้น ๆ

โฮเตล	hotel	โรงแรม
ลอตเตอรี	lottery	สลากกินแบ่ง
ตะแล็บแก๊บ	telegraph	โทรเลข
สเตแท่น	station	สถานี
มิวเซียม	museum	พิพิธภัณฑสถาน

3. ใช้คำอังกฤษทับศัพท์เป็นคำไทยสามัญและใช้ได้ทั่วไป

บ๊อย (boy)	เรือ โบท (บต) (boat)
โน้ต (note)	เค้ก (cake)
กอล์ฟ (golf)	ไมล์ (mile)
ชอล์ก (chalk)	ลิฟต์ (lift)

อนึ่ง คำอังกฤษรุ่นแรก ๆ ที่มีใช้อยู่ในภาษาไทยมิได้เข้ามาสู่ประเทศไทยโดยตรงก็มีมาก
กล่าวคือ ผ่านทางมลายูบ้าง อินเดียบ้างก็มี เช่น

อังกฤษ (English)	จาก	อังก-คริส (มลายู)
โหล (Dozen)	“	โหล-เซ่ง (จีน)
โกดั่ง (Go-down)	“	โก-ดง (มลายู)

ลักษณะคำยืมภาษาจีน

เฉลิม (2516: ก-ข) อธิบายว่าภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลเดียวกับภาษาจีน คือเป็น
ภาษาคำโดด ๆ หรือคำพยางค์เดียวที่ชาวตะวันตกเรียกว่า ภาษา Monosyllable ภาษาไทยมีคำอยู่
มากมาย ซึ่งมีสำเนียงและความหมายใกล้เคียงกันกับคำในภาษาจีน การศึกษาในเรื่องนี้จะช่วยให้เรา
ทราบถึงแนวการเปลี่ยนเสียงของคำ อันจะนำมาซึ่งแนวการเปลี่ยนเสียงของคำอื่นด้วย นอกจากนั้น

ยังจะช่วยให้เราเข้าใจความหมายเดิมของคำและความหมายนั้น ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปประการใดหรือไม่

คำในภาษาไทยที่มีสำเนียงและความหมายใกล้เคียงกับคำในภาษาจีนแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1. คำที่มีสำเนียงและความหมายคล้ายกันมาแต่เดิมประวัติศาสตร์ของชาติไทยกล่าวว่าชาติไทยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน และต่างสืบสายมาจากชาวมองโกลเช่นเดียวกับชาวจีน ครั้นเมื่อชาติไทยถูกรุกรานต้องถอยร่นอพยพลงมาทางใต้แยกย้ายไปอยู่ต่างถิ่นกัน ทำให้สำเนียงภาษาผิดเพี้ยนไปจากภาษาเดิมของคนไทยที่ยังอยู่ในประเทศจีน ซึ่งในขณะนี้ได้กลายเป็นคนจีนไปแล้ว เช่น ภาษากวางตุ้ง และ ไหหลำ แต่จิว และฮกเกี้ยน คำไทยประเภทนี้ศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชน ได้ค้นพบว่า มีประมาณพันกว่าคำ นับว่ามากพอ ดูส่วนใหญ่ของคำเหล่านี้มีสำเนียงคล้ายกันกับภาษากวางตุ้ง

2. คำที่มีที่มาอย่างเดียวกัน คำประเภทนี้ได้แก่ คำในภาษาไทยและภาษาจีนที่มีที่มาจากภาษาต่างประเทศอย่างเดียวกัน ส่วนใหญ่เป็นคำที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งมาจากภาษาบาลี ส่วนสำเนียงใกล้เคียงไปทางภาษากลางของจีน

3. คำไทยที่เห็นได้ชัดแจ้งว่ามาจากภาษาจีน เมื่อชาติไทยได้ตั้งมั่นเป็นประเทศสยามแล้ว มีการค้าขายติดต่อกับประเทศจีน มีชาวจีนอพยพเข้ามาอยู่มากขึ้นเป็นลำดับ พร้อมกับนำเอาสิ่งของเครื่องใช้และวัฒนธรรมเข้ามาด้วย เช่น เรือสำเภา ยาสมุนไพร พืชพันธุ์อาหาร การพนัน ฯลฯ คนไทยไม่รู้ว่าอะไรจะเรียกสิ่งนั้นอย่างไรจึงได้เรียกตามคนจีน สำเนียงของคำเหล่านี้ใกล้เคียงกับภาษาแต้จิ๋วหรือฮกเกี้ยน เพราะชาวแต้จิ๋วและฮกเกี้ยนอพยพเข้ามาเมืองไทยก่อนและเป็นจำนวนมากกว่าจีนภาษาอื่น คำเหล่านี้เรานิยมใช้เป็นภาษาพูด แต่ไม่นิยมใช้เป็นภาษาเขียน จากคำบางคำที่ใช้ในวรรณคดี เช่น ตัวลิว จิ้ง เจิ้ง ฯลฯ ในทางกลับกันชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทยก็นำเอาคำไทยไปใช้ในภาษาจีนด้วยเหมือนกัน เช่น ตักลัก (ตลาด) ชั่ง (ศาลซึ่งหมายถึงที่ทำการรัฐบาล) หลกเจียง (ลูกจ้าง) ถ้อยคำดังกล่าวถ้าเอาไปใช้กับคนจีนที่ไม่เคยเข้ามาเมืองไทยเลยก็ไม่เข้าใจกัน

บรรจบ (2521: 10-14) ได้กล่าวถึงลักษณะภาษาจีนที่ต่างกับภาษาไทย และได้แยกลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยออกเป็น 8 ลักษณะ พร้อมกับยกตัวอย่างคำยืมประกอบประมาณ 32 คำ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ทับศัพท์ คือออกเสียงตรงตามคำเดิมในภาษาเดิม แต่อาจเพี้ยนเสียงสูงต่ำไปบ้างโดยที่คงความหมายเดิมไว้ ได้แก่คำ ตั่ว คุน ถ่าน โฉ่ ต่วน
2. ทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไป ได้แก่คำ โตะ ใต้
3. ใช้คำไทยแปลคำภาษาจีน เช่น ไชเท้า เป็น หัวผักกาด ไชโป๊ เป็น ผักกาด (ดอง) เค็ม
4. ใช้คำไทยประสมหรือซ้อนคำจีน ได้แก่ คำว่า ร้านชำ ขนมเปี๊ยะ ขนมโก๋ หมูพะลอ่ ถั่วลันเตา น้ำชา
5. สร้างคำใหม่หรือความหมายใหม่ คือยืมคำจีนมาประสมกันใหม่ ได้แก่ คำโอวเลี้ยง เกาเหลา เป๊าะเจี๊ยะ
6. ความหมายกลายไป ได้แก่ คำ ก๊วย เดิมแปลว่า ฝู ต่อมาหมายถึง คนเลว คนโง่ เขียม เดิมแปลว่าเป็นหนี้ ต่อมาหมายถึงประหยัด ตระหนี่
7. เสียงกลายไป ได้แก่ คำ เต้า กลายเป็น ลูกเต๋า ใโป๊ กลายเป็น ป้าย เต่า กลายเป็น แซ่ฮั้ง กลายเป็น ห้าง เป็นต้น
8. สำนวน คือยืมโดยนำคำจีนบางคำมาใช้เป็นสำนวน บางคำก็ผูกใช้ใหม่ในภาษาไทย ซึ่ง ได้แก่ คำ เจ้าโล่ ซี่ซ้า ซี่ซั่ว เกียมเซียบ

วิจิตร (2524: 33-34) กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของภาษาจีนว่า ลักษณะโดยทั่วไปของภาษาจีนเป็นคำโดด เช่นเดียวกับภาษาไทย จีนเป็นประเทศกว้างใหญ่จึงมีหลายภาษา เช่น กวางตุ้งแต้จิ๋ว และ สกเกี้ยน ไหหล้า และจีนกลาง เป็นต้น แต่ตัวอักษรเหมือนกันหมด พวกจีนที่เข้ามาทางภาคใต้นั้นส่วนมากเป็น พวก “สกเกี้ยน” ส่วนพวกที่เข้ามาทางภาคกลางนั้นส่วนมากเป็นจีนมาจากซัวเถา ซึ่งภาษาจีนซัวเถาเป็นภาษา “แต้จิ๋ว” คำภาษาจีนซัวเถาจึงได้มาปนอยู่ในภาษาไทยมากกว่าภาษาจีนถิ่นอื่นๆ และภาษาจีนซัวเถามีระดับเสียงสูงถึง 6 ระดับ ส่วนภาษาของพวกสกเกี้ยนนั้นมีเสียงสูงกว่าภาษาแต้จิ๋ว เช่น

ภาษาไทย	ภาษาแต้จิ๋ว	ภาษาสกเกี้ยน
รถ	เจีย	เจีย
แจ๊ง	เง่	หัง

หญ้า	เข้า	ณา
ประตู	มิ่ง	หมิ่ง

ฯลฯ

วิธีที่นำคำจีนมาใช้

กำชัย (2509: 363) ได้กล่าวถึงการนำคำจีนมาใช้ในภาษาไทยว่า คำจีนที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย โดยมากเป็นคำที่เป็นชื่อของอาหารและเครื่องใช้ ต่างกับคำบาลีและสันสกฤตที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย เพราะคำบาลีและสันสกฤตที่เรานำมาใช้โดยมากเป็นคำนามที่เป็นชื่อของอวัยวะร่างกาย, ชื่อเครื่องยาและโรคต่างๆ, และชื่อของนามธรรมที่เกี่ยวกับทางศาสนาและวิทยาการต่างๆ

คำจีนที่เรานำมาใช้โดยมากใช้ตามสำเนียงเดิม ถึงจะมีเพี้ยนบ้างก็ไม่มาก พอฟังกันรู้เรื่อง เช่น

เกาเหลา อื้อฉ่า แป๊ะชะ ก๋วยเตี๋ยว เต้าหู้ เต้าส่วน เต้าทึง เต้าฮวย
เจ๊กก๊วย ตั้งถ่าย กวยจั๊บ พะโล้ แฮ่กิ้น ไหมฝืน บะฉ่อง เกี้ยว ฯลฯ

ที่เปลี่ยนเสียงไปจากเดิมก็มี แต่มักเป็นชื่อของเครื่องใช้ เช่น

จีน	ไทยใช้
ฮวงโล้ว	ฮั้งโล่
เล่งซึ้ง	ลั้งถึ้ง, ซึ้ง (ที่นึ่งของ)
ปู้งกี	ปู้งกี
เตี้ยะหลิว	ตะหลิว
ปะมี	บะหมี่

ฯลฯ

วิจิตร (2524: 78-79) ได้กล่าวถึงวิธีนำคำภาษาจีนมาใช้ว่า ชาวจีนเมื่อนำเอาภาษาอื่นมาใช้ มักจะลากเสียงให้เข้ากับภาษาจีน เพื่อออกเสียงได้สะดวก เป็นเหตุให้คำนั้น ๆ เพี้ยนเสียงไปจากเดิมมาก เช่น (แต่จิว)

สยาม	Siam	เซียมก๊ก
จีน	China	ตงก๊ก
ญี่ปุ่น	Japan	ยิดปึงก๊ก
อังกฤษ	England	เอ็งเกียคก๊ก
อเมริกา	America	มัยก๊ก

แต่เมื่อไทยนำคำจีนมาใช้ โดยมากไทยเลียนเสียงจีนได้ใกล้เคียงกว่า เช่น

เกาเหลา	ก้วยเตี่ยว	เกี้ยว	กวยจ๊ับ
แจก๊วย	ตั้งถ่าย	เต้าทึง	เต้าหู้
เต้าฮวย	บะหน่อ	แป๊ะชะ	พะโล้
ไหมฝน	แฮกิ้น	ฮ้อฉี่	เป็นต้น

ที่นำมาตัดทอนและเปลี่ยนเสียงก็มีบ้าง แต่ไม่สู้มากนัก เช่น

เตี้ยะหลิว	ไทยไซ้	ตะหลิว
บ๊ะหมี่	“	บะหมี่
ปู้งกี	“	ปู้งกี
เล่าซึ้ง	“	लगซึ้ง (ลั้งซึ้ง)
ฮวงโล้ว	“	ฮั่งโล้ว เป็นต้น

ลักษณะคำยืมภาษาเขมร

ประยูร (2526: 127-133) ได้กล่าวถึงลักษณะคำยืมภาษาเขมรโดยสรุปดังนี้

1. ลักษณะโดยทั่วไป ภาษาเขมรเป็นภาษาราชการของประเทศกัมพูชา และมีภาษาถิ่นเขมร ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันเป็นภาษาพูดของชาวอีสานใต้ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ และยังเป็นภาษาพูดของคนภาคตะวันออกเฉียงของไทยตามชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชามีจังหวัดจันทบุรี ตราด รวมทั้งเป็นภาษาพูดของคนที่อยู่บริเวณลุ่มน้ำโขงทางตอนใต้ของประเทศเวียดนามอีกด้วย

ภาษาเขมรเป็นภาษาสำคัญในตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer) อันประกอบด้วย ภาษามอญ ซึ่งพูดกันอยู่ในตอนใต้ของพม่า และภาษาถิ่นอื่น ๆ อีกหลายภาษา เช่น ภาษาปะหล่อง ในพม่า ภาษาขม ภาษาละว้า ในไทย อักษรที่ใช้เขียนกันทุกๆ ไปในปัจจุบันเรียกว่า อักษรขอมหรือเขมรมีพยัญชนะใช้ 33 ตัว เช่นเดียวกับภาษาบาลี มีสระจม 18 รูป และสระลอย 18 รูป ไม่มีวรรณยุกต์ ใช้แต่จากอิทธิพลของคำยืมทำให้เขมรมีรูปวรรณยุกต์จัตวาใช้ในบางคำ

2. ระบบเสียง ภาษาเขมรประกอบไปด้วยเสียงพยัญชนะ และเสียงสระซึ่งถือว่าเป็นเสียงสำคัญ และไม่มีระดับเสียงสูงต่ำ ซึ่งถือเป็นหน่วยเสียงเหมือนอย่างภาษาไทย เสียงสระ ภาษาเขมรมีเสียงสระเป็นแกนของพยางค์สั้น 10 เสียง เมื่อวิเคราะห์แล้วถือเป็นหน่วยเสียงสระได้ 13 หน่วยเสียง คือ เป็นสระเดี่ยวสั้น 10 หน่วยเสียง และเป็นสระประสมสองเสียงสั้น 3 หน่วยเสียง สระเดี่ยวยาวและสระประสมสองเสียงยาว ซึ่งมีความยาวเท่ากัน ถือเป็นเสียงสระเดี่ยวสั้นที่มาต่อกัน และสระประสมสองเสียงสั้นจะมีสัญลักษณ์กำกับไว้ข้างบนเพื่อให้เห็นว่าเป็นเสียงสระที่แตกต่างจากสระประสมสองเสียงยาว

กำชัย (2509: 357-358) กล่าวว่า คำในภาษาอื่นที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย นอกจากบาลีและสันสกฤตแล้ว ยังมีคำเขมรอีกจำพวกหนึ่ง ซึ่งอยู่ในตระกูลภาษา มอญ-เขมร เขมรมีตัวอักษรของตัวเองใช้ ซึ่งตัวอักษรเหล่านั้นได้ดัดแปลงมาจากอักษรเทวนาครีของอินเดีย เพราะเหตุที่เขมรเคยเป็นชาติที่รุ่งเรืองในแหลมทองมาก่อนที่ชาติไทยจะได้อพยพลงมาจากถิ่นเดิม เมื่อไทยลงมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในดินแดนที่เขมรมีอำนาจ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่จะหันไปนิยมวัฒนธรรมของชาติที่เจริญกว่า ภาษาเขมรซึ่งนับเป็นวัฒนธรรมแขนงหนึ่งจึงได้รับความนิยมนำเข้ามาใช้ปะปนกับภาษาไทยเป็นอันมาก นอกจากภาษาแล้วตัวอักษรของเขมรที่เรียกกันทุกๆ ไปว่า อักษรขอม ยังได้รับความยกย่องเทิดทูนอยู่ในฐานะสูงสุด นับถือกันในกลุ่มคนไทยว่าเป็นอักษรศักดิ์สิทธิ์มาเป็นเวลานาน แม้ปัจจุบันนี้ความเชื่อเช่นนั้นก็ยังมิได้อยู่

คำเขมรที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย โดยมากเรามักจะเปลี่ยนรูปและเสียงใหม่ ทั้งนี้เป็นเพราะมีคำเขมรอยู่เป็นอันมากที่เขียนรูปอย่างหนึ่ง แต่ออกเสียงเป็นอีกอย่างหนึ่ง ไม่ตรงกับรูปที่เขียน เมื่อเราเขียนคำตามเสียงพูด รูปของคำจึงไม่ตรงกับคำเขียนในภาษาเดิมของเขา และบางคำเราก็เขียนตามเสียงที่เราแปลงได้ถนัดโดยไม่พะวงว่าคำเดิมจะเป็นเช่นไร ซึ่งเป็นเหตุให้รูปคำผิดไปจากคำเดิมเช่นเดียวกัน และนี่คงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการแผลงอักษรขึ้นในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

คำเขมร	อ่านว่า	ไทยใช้	แปลว่า
กฺรบี	กฺร-เบย	กระบือ	ควาย
กฺรลิ่ง	กฺร-เล็ง	กระลิ่ง	จับ, ถือ

วิจิตร (2524: 52-53) ได้กล่าวถึงลักษณะภาษาเขมรว่ามีลักษณะพื้นฐานเป็นภาษาโดด (Mono-Syllabic or Isolating Language) แต่ภายหลังก็มีคำหลายพยางค์เพิ่มเข้ามาอย่างมากมาย ภาษาเขมรจัดอยู่ในตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer Language) ภาษาเขมรมีลักษณะหลายประการ คล้ายภาษาไทย เช่น การลำดับประโยค การใช้ลักษณนาม และการใช้ราชาศัพท์ เป็นต้น

ภาษาเขมรไม่มีเสียงวรรณยุกต์ แต่ก็มีภาษาบาลีสันสกฤตปนอยู่มากเหมือนภาษาไทย คำเขมรแต่ละคำอาจสร้างเป็นคำใหม่ และมีความหมายใหม่ด้วยการเติมคำใหม่ลงข้างหน้า (Prefix) หรือเติมคำลงกลางคำเดิม (Infix) แต่คำที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องกับคำเดิมอยู่

ตัวอักษรเขมร มี 33 ตัว เป็นพยัญชนะวรรค 5 วรรค วรรคละ 5 ตัว และเป็น อ วรรค หรือ เษวรรค อีก 8 ตัว พยัญชนะเขมรมีรวม 4 ชุด คือ

1. อักษรมูล คือ ตัวบรรจง
2. อักษรเขรียง คือ ตัวเอน
3. เเชิงอักษรมูล คือ ใช้ควบกับพยัญชนะอื่นๆ
4. เเชิงอักษรเขรียง คือ อยู่ใต้ตัวอักษรเต็ม

วิธีที่นำคำเขมรมาใช้

กำชัย (2509: 359-360) ได้กล่าวถึงการนำคำเขมรมาใช้ในภาษาไทย มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน คือ

1. ใช้ตามรูปเดิม เช่น

เขมร	อ่านว่า	ไทย	อ่านว่า
กังวล	กัง-ว้อล	กังวล	เกี่ยวข้อง, ห่วงใย
ขจร	ขุจอ	ขจร	ฟุ้งไป
ขจาย	ขุจาย	ขจาย	เรี่ยราย, ฟุ้งไป

แข	แข	แข	ดวงเดือน
ฉนำ	ฉนำ	ฉนำ	ปี
	ฯลฯ		

2. เปลี่ยนตัวสะกดให้ผิดไปจากเดิม เช่น

เขมร	อ่านว่า	ไทย	อ่านว่า
ขนล	ขนน	หมอนอิง	
เถมิร	เถมิน	ผู้เดิน, พวก, เหล่า, ทหาร, พรานป่า	
ผจาล	ผจาน	เปิดเผยความชั่ว, ประจาน	
เผอิล	เผอิญ	หากให้เป็น, จำเพาะเป็น	
ลงาจ	ลงาด	เย็น, เวลาเย็น	
	ฯลฯ		

3. เปลี่ยนรูปและเสียงให้ผิดไปจากเดิม เช่น

เขมร	ไทยใช้	แปลว่า
กຸຣີ (กร็อม)	กรม	ระทม, กัด, ลำบาก
กໍບິດ	กรรบิด	มีด
ຄຸຣ໌ວຸສຸ	กรวด	ก้อนหินเล็กๆ
ກຣາສຸ	กระ	เต่าทะเลชนิดหนึ่ง
ກໍຣຸນຸສຸ	กระรูด	พุ่งออก, ไล่ไปโดยแรง
	ฯลฯ	

4. ลดพยางค์ให้น้อยลง เช่น

เขมร	ไทยใช้	แปลว่า
กำซุรวจ	จรวด, กรวด	ช่อดอกไม้ไฟชนิดหนึ่ง
จิญเจิม	เจิม	คิ้ว
พิโคร	โคร	หอม, กลิ่นหอมพุ่ง

5. แผลงอักษรให้มีรูปต่างๆ เช่น

เขมร	ไทยใช้	แปลว่า
เณร	เณรียน	ฝั่งน้ำ
ขจรลง	จันลง	ลำธาร
ชเลาะ	จำเลาะ, ทะเลาะ	ทุ่มเถียงกันด้วยความโกรธ
ฎีรี	คำรี, คมไร, คำไร	ช่าง
ฎีเนยล	คำเนยร	ดิเตียน

ความรู้เกี่ยวกับบริบททางภาษา

1. ความหมาย

บริบท (บอ-ริ-บค) เป็นคำที่ใช้ในการอธิบายความหมายของภาษา, หมายถึง คำหรือข้อความแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำบางคำ ตรงกับที่ภาษาอังกฤษใช้ว่า context. ในการใช้ภาษา บางครั้งข้อความที่กล่าวจะไม่กระจ่างชัดเจน, ต้องอาศัยข้อความข้างเคียง หรือในบางครั้งต้องอาศัยสถานการณ์แวดล้อม หรือความรู้เกี่ยวกับตัวผู้พูดผู้ฟังทำให้เข้าใจความหมายของถ้อยคำที่พูดนั้น. คำหรือข้อความแวดล้อม รวมทั้งสถานการณ์แวดล้อมนั้น เรียกรวมกันว่า context หรือ context of situation. ในภาษาไทยใช้คำว่า บริบท หรือ ปรียบท. ปัจจุบันมีการใช้คำว่า บริบท กับสิ่งอื่นด้วย เช่น บริบททางการเมือง บริบททางสังคม (กาญจนา, 2542)

2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้คำ

ชำนาญ (2523: 70-81) กล่าวว่า การใช้คำอาจก่อให้เกิดความรู้สึกกระทบกระเทือนอารมณ์ผู้ฟังหรือผู้อ่านได้ ทั้งความรู้สึกสุขสดชื่น เศร้าสะเทือนใจ และปลุกเร้าให้เกิดความฮึกเหิม กระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งคำที่ใช้ในทางประพันธ์ศาสตร์อาจจำแนกได้เป็นประเภทต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. คำที่มีความหมายโดยตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม
2. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่

3. คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะท้อนใจของมนุษย์ เช่น โห้ โอย เฮ้อ โอ๊ย ฯลฯ
4. คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หรือ หวอ บึง เพ็ง เบรียง โพละ ผัวะ ๊วบ ฯลฯ คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ
5. คำมีศัพทมูล หมายถึง คำที่ให้ความรู้สึกอันสูงส่งกว่าคำธรรมดาต่างๆ ไปรวมทั้งคำราชาศัพท์ เช่น กิน-รับประทาน เสวย, เกือก – รองเท้า ฉลองพระบาท
6. คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ใช้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่าง หรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 เช่น เบรียว หวาน มัน เย็น ร้อน หยาบ หอม เหม็น สูง ต่ำ คำ ขาว บึง เบรียง ๊วบ ฯลฯ
7. คำนามธรรม หมายถึง คำที่ใช้ความหมายทางความคิด หรือเป็นคำที่รับความหมายได้ทางประสาททั้ง 6 คือทางใจ เช่น ความดี ความชั่ว สวย เลว อร่อย รักเกลียด ชอบ ชัง ไกล ใกล้ บาบ บุญ คุณ โทษ ฯลฯ
8. ศัพท์บัญญัติหรือศัพท์เทคนิค เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ประชาธิปไตย รัฐสภา ปฎิรูป สหภาพ วัฒนธรรม ฯลฯ
9. คำเฉพาะกลุ่ม หมายถึง คำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้กันภายในกลุ่มของตน สามารถสื่อความหมายเข้าใจได้ดีเฉพาะคนในวงการเดียวกันเท่านั้น คนอื่นๆ มักไม่เข้าใจ เช่น คำเฉพาะกลุ่มนักศึกษา : ร่มไม่กาง โดด ไทร์, คำเฉพาะกลุ่มนักเลงพนัน : ลบมีด คำโง่ สเปโต คำเฉพาะกลุ่มหญิงบริการ : ทำประตุ รับแขก ฯลฯ
10. คำสแลง หรือ คำคะนอง หมายถึงคำที่ใช้ให้คลาดเคลื่อนหรือแปลกไปจากปกติในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียน และความหมาย เช่น เดิ้ล เสี้ยน ซ่าส์ เก้ากีก๊ สะเหล่อ ฟูฟ่า ไม่อยากเซด วันเบา ๆ ฯลฯ
11. คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่เป็นภาษาพูดของคนทั่วไป โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือความเหมาะสม แต่สามารถสื่อความหมายกันได้เป็นอย่างดี เช่น เมียน้อย กิโล ลุ้น ซิซ่า
12. คำต่ำหรือคำหยาบ เช่น คำต่ำ คำสบถสาบาน และคำเสียดสีที่สื่อไปในทางหยาบคาย
13. คำภาษาถิ่น หมายถึง คำที่ใช้กันตามท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากภาษามาตรฐาน
14. คำภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาบาลี สันสกฤต เขมร จีน อังกฤษ เป็นต้น
15. คำภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นใช้เพื่อให้เกิดความตื่นเต้น เร้าความสนใจผู้อ่าน เช่น บ้อย “ถ้ามอง” แยกคตคตตาย
16. คำภาษาพาณิชย หมายถึง คำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เช่น จิวแต่จิว คุณภาพ

มีดีเกินราคา เนื้อชิ้นกว่า ใหม่ๆ ก็เป็นสนิมได้ ลองลิ้มชิมรส ความสุขที่คุณดื่มได้ ฯลฯ

17. คำผวน หมายถึง คำที่เมื่ออ่านย้อนกลับสลับสระกันแล้ว จะได้คำที่มีความหมายอย่างใหม่เกิดขึ้น บางครั้งมีความหมายในทางหยาบคาย

18. คำล้อเลียนภาษาต่างประเทศ เช่น เวกัมทูเบงค็อก เค็ดสะมอเลย์ ฯลฯ

19. คำย่อ เช่น จุฬาฯ สหรัฐ เมืองกาญจน์ สนนง. ผอ.ร.ร. สวญ.สน. ฯลฯ

20. คำเลียนเสียงพูด เช่น ดีที่ซู้ด ไซมัย สติสตั้ง อย่างนี้ก ดินะเนี่ย ฯลฯ

จากหลักการใช้คำดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำมีความสำคัญในเรื่องของการใช้ภาษา การสื่อสาร เพราะการใช้คำเป็นศิลปะที่ละเอียดอ่อนที่ต้องเลือกเฟ้นถ้อยคำอย่างประณีต เพื่อใช้ตรงความหมาย สร้างความไพเราะ งดงามทางภาษาด้วยเสียง ทำให้เกิดภาพพจน์ เกิดความรู้สึกรู้สึก คำแต่ละคำมีลักษณะแตกต่างกัน สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์แต่ละสถานการณ์ได้ไม่เหมือนกัน ผู้ที่มีความเข้าใจในการใช้ภาษา รู้จักเรียบเรียงคำ หรือประเภทของการใช้คำ จะเป็นผู้ที่สามารถเลือกไปใช้ในงานประพันธ์ได้อย่างเหมาะสมในส่วนของเพลงลูกทุ่งซึ่งมีลักษณะการประพันธ์ที่มีรูปแบบเฉพาะตัว อาจจะไม่บังคับกันทุกลักษณะเหมือนกันทั้งหมด แต่ผู้ประพันธ์เพลงก็จะมีกลวิธีในการเลือกใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความไพเราะและงดงาม สื่อความหมายได้ลึกซึ้ง คมคาย ตามบริบททางภาษาที่ผู้ประพันธ์ต้องการให้คำนั้นสื่อความหมาย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาลักษณะการใช้คำที่เด่นชัด ซึ่งปรากฏในเนื้อเพลงไทยลูกทุ่ง 6 ลักษณะ ดังนี้

คำที่ก่อให้เกิดอารมณ์

คำแต่ละคำที่นำมาเรียงร้อยเป็นบทเพลง เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นน้ำเสียง ซึ่งสื่อถึงความรู้สึกทางอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้ฟัง เช่น อารมณ์โกรธ เกลียด โศกเศร้า เหนง รัก สนุกสนาน ชื่นชม ยกย่อง เياهเย้ย เป็นต้น

พิทยา (2537: 25) ได้จัดกลุ่มอารมณ์เหล่านี้ไว้ 9 ด้าน ได้แก่

1. คำที่สื่ออารมณ์ โศกเศร้า เสียใจ
2. คำที่สื่ออารมณ์ โกรธเคือง ขุ่นเคือง
3. คำที่สื่ออารมณ์ ประชดประชัน เกลียดชัง เياهเย้ย
4. คำที่สื่ออารมณ์ สุข สดชื่น
5. คำที่สื่ออารมณ์ ขบขัน สนุกสนาน
6. คำที่สื่ออารมณ์ และความรู้สึกที่จริงใจ

7. คำที่สื่ออารมณ์ เสียหาย อาลัยอาวรณ์
8. คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ
9. คำที่สื่ออารมณ์ สงสารเห็นใจ ให้อภัย

ขมัยกร (2516: 13-31) กล่าวว่า ถ้อยคำในภาษาไทยส่วนมากมีรูป และเสียงที่พ้องกับความหมายของคำ สามารถบ่งบอกความรู้สึก และอาการให้แก่ผู้ฟังได้ เช่น

ก่อนเคยอยู่เคียงเพียงจันทร์ ครองคู่กัน**สุขสันต์**สวรรค์**คู่**ความรักของเราเป็น**ลี**ชมพู

ชื่น**ช้อย**ได้ไม่นาน รักก็**ราน**ร้าง**พลัน**สวรรค์**ลุ่ม** โธ่**เอ๋ย** เวรกรรม**ทำ**ที่**ตรอม**ตรม**สวรรค์**ลุ่ม
ถล่มจม**ดิน**

เพียง**เจอ**ไอ้**หนุ่ม**ผมยาว น้องสาวก็**ลืม**ที่**หมด**ลีน รักเรา**เจ้า**ไม่**สม**ถวิล **ไป**หลง**โลม**ลีน**เจ้า**
ศิลปินผมยาว

(เพลงไอ้หนุ่มผมยาว สุรชัย สมบัติเจริญ ขับร้อง)

สรุปว่า การใช้คำสื่ออารมณ์ต่าง ๆ ในบทเพลงเป็นการสร้างอารมณ์และความรู้สึกให้ผู้ฟังเพลงเคลิบเคลิ้ม และคล้อยตามลีลาของเพลงได้อย่างซาบซึ้ง

คำสัมผัส

คำประพันธ์ร้อยกรองของไทยทุกชนิด ทั้ง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ต่างมีลักษณะบังคับร่วมกันคือ สัมผัส ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยอย่างหนึ่ง สัมผัส (Rhyme) เป็นกลวิธีที่วรรณคดีไทยนิยมใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ สืบเนื่องจากศิลปจาริกหลักที่ 1 ซึ่งแม้จะจารึกเป็นร้อยแก้ว แต่มีการใช้คำคล้องจองในเรื่องของสระ และตัวสะกดเกิดเป็นสัมผัสขึ้น เช่น ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย เป็นต้น (กาญจนา, 2542: 80)

วัชรภรณ์ (3535: 103) กล่าวถึง คำสัมผัสสรุปได้ว่า หมายถึง การเล่นคำที่มีเสียงสัมผัส เป็นกลวิธีการสร้างความไพเราะทางด้านเสียงโดยตรง กวีหรือผู้แต่งที่มีความสามารถสูงย่อมจะสามารถเล่นคำให้เกิดความงามทางด้านเสียงพร้อม ๆ ไปด้วยการสร้าง ความงามทางด้านความหมาย

ด้วย มิใช่เพียงแต่อ่านให้ได้เสียงไพเราะเท่านั้น ซึ่งการเล่นคำที่มีเสียงสัมผัสนี้ จะมีทั้งสัมผัสพยัญชนะ และสัมผัสสระ โดยมีรายละเอียดของเสียงสัมผัส ดังนี้

1. สัมผัสพยัญชนะ

สัมผัสพยัญชนะ คือ การแต่งที่มีคำคล้องจองที่เกิดจากเสียงพยัญชนะตัวเดียวกันและทำให้เกิดความคล้องจอง สละสลวย ซึ่งเป็นความงามทางภาษาที่มีลักษณะของการสัมผัสที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันดังนี้

1.1 คำคู่ คือ คำสัมผัสพยัญชนะชิดกันสองคำ เช่น เดียวดาย รักเรา ไม่มี ยามเย็น
ชื่นชม หมองไหม้ ชายชาติตรี ฯลฯ

1.2 คำเทียบคู่ คือ คำสัมผัสพยัญชนะสามคำชิดกัน เช่น หม่นหมองไหม้ เซยชิดชม
เรไรร้อง แสนสุดเสียด แนบเนียนวล ฯลฯ

1.3 คำเทียบรอด คือ คำสัมผัสพยัญชนะสี่คำชิดกัน เช่น นื่องนางแนบนิ่ง คู่เคียง
คลอเคล้า จับจิตจดจ่อ ชวนเชิญชมชื่น ฯลฯ

1.4 คำทบทคู่ คือ คำสัมผัสพยัญชนะสองคู่ชิดกัน เช่น เบื้องบนฟากฟ้า ตีนตันห้วนไหว
รักเราชูชื่น รักรินสดใส ฯลฯ

1.5 คำแทรกคู่ คือ คำสัมผัสพยัญชนะ โดยมีคำคั่นหนึ่งคำ เช่น โชคน่าชีพ รักของเรา
เพลงรำพัน ฯลฯ

1.6 คำแทรกรอด คือ คำสัมผัสพยัญชนะ โดยมีคำหรือพยางค์อื่นคั่นกลางสองคำ เช่น
ปลูกใจให้ปลื้ม ใหลกลับมาหา เดือนเพ็ญลอยเด่น ฯลฯ

2. คำสัมผัสสระ

สัมผัสสระ คือ คำคล้องจองที่เกิดจากการใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกัน แต่พยัญชนะต้น
และตัวสะกดต่างกัน ซึ่งมีลักษณะของการสัมผัสสระที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ดังนี้

2.1 คำเคียง คือ คำที่สัมผัสสระชิดกันสองคำ เช่น ใจใคร เกื้อหม่อม พราวจาก ปักรัก
สุขทุกข์ ฯลฯ

2.2 คำเทียบเคียง คือ คำที่สัมผัสสระชิดกันสามคำ เช่น ความตายร้าย นึกจนถึง
สัมพันธ์กัน ไกลไม่ได้ ฯลฯ

2.3 คำทบทเคียง คือ คำที่สัมผัสสระชิดกันสองคู่ เช่น ถ่ายกายใจให้ เดียวเทียมพลินเดิน
ยังฝังใจไม่ ฯลฯ

2.4 คำแทรกเคียง คือ คำที่สัมผัสสระโดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ เช่น ใจของใคร
เฝ้ารูมเร้า เดือนเมื่อเชือน นี้นันพลิ ฯลฯ

2.5 คำแทรกแอก คือ คำที่สัมผัสสระโดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ เช่น มาเขาจะคว่ำ
ใช้คำมาให้ ร้างล้วนพาร่าง ฯลฯ

จากคำอธิบายข้างต้นพอสรุปได้ว่า คำสัมผัสเป็นกลวิธีการเล่นเสียงสัมผัสของคำทั้งเสียง
พยัญชนะต้น พยัญชนะตัวสะกด และเสียงสระ โดยอาจจะเรียงชิดติดกันหรือมีคำอื่นมาคั่นหนึ่ง
หรือสองคำก็ได้ ซึ่งเป็นความคล่องจงในถ้อยคำ และความงดงามในภาษาของงานประพันธ์อย่างมี
คุณค่า และในบทเพลงลูกทุ่งก็จะมีการใช้คำสัมผัสที่ทำให้เพลงมีความไพเราะอยู่เป็นจำนวนมาก

คำซ้ำ

บรรเทา และกำพูนานฎ (2533: 64) กล่าวว่า “การซ้ำคำคือ นำคำๆ เดียวกันมากล่าวซ้ำ
เพื่อสะดวกในการออกเสียงหรือเพื่อต้องการเน้นน้ำหนักของคำให้หนักแน่นขึ้นหรือคลายน้ำหนัก
ให้เบาบางลง” การซ้ำคำในที่นี้จะหมายถึง การนำคำหรือข้อความเดิมที่มีตัวสะกดและความหมาย
เหมือนกันมาเรียงไว้ต่อเนื่องกันหรือมีคำอื่นคั่น โดยอาจวางไว้ในวรรคเดียวกัน ในตำแหน่ง
ต้นวรรค กลางวรรค ท้ายวรรคหรือต่างกันได้ ทั้งนี้เพื่อเน้นความหมายของคำหรือความที่ซ้ำนั้น
ให้เด่นชัดและน่าสนใจยิ่งขึ้น เนื่องจากเพลงลูกทุ่งนั้นมีลีลาการร้องเหมือนเพลงพื้นบ้านที่มีเนื้อหา
ค่อนข้างยาว เมื่อร้องตันไปนาน ๆ จึงต้องร้องลงเพื่อให้ลูกคู่ร้องรับวรรคสุดท้ายเสียครั้งหนึ่ง เพื่อ
กระตุ้นหรือสร้างความสนใจผู้ฟัง เพลงลูกทุ่งได้นำวิธีการซ้ำตามแบบเพลงพื้นบ้านมาใช้ มีทั้งการร้อง
รับวรรคสุดท้ายตามแบบเดิม และร้องทวนคำกลางวรรค การซ้ำคำ ซ้ำความ ที่มีตัวสะกดและ
ความหมายเหมือนกันทุกประการมาวางเรียงชิดติดกันอาจมีคำอื่นคั่นตำแหน่งโดยวางไว้วรรค
เดียวกัน หรือตำแหน่งที่ต้นวรรค กลางวรรค ท้ายวรรคหรือต่างวรรคกันได้ เพื่อต้องการเน้น
น้ำหนักของคำให้หนักแน่นขึ้นหรือคลายน้ำหนักคำให้เบาบางลง จึงทำให้คำที่ซ้ำนั้นเด่นชัดมีความ
น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

วัชรภรณ์ (2535: 115) กล่าวว่า “คำซ้ำ” หมายถึง การนำคำหรือวลีที่มีตัวสะกด และมี
ความหมายเหมือนกัน เขียนเหมือนกันมาเรียงชิดกันหรือมีคำอื่นคั่น อาจซ้ำคำในวรรคเดียวกันหรือ
ต่างวรรค ก็ได้ การซ้ำคำเป็นการย้ำความให้ข้อความมีความหมายหนักแน่นขึ้น และช่วยให้
ข้อความสละสลวยเพราะพริ้งยิ่งขึ้น”

ศุนันท์ (2546: 28-32) กล่าวถึง คำซ้ำ สรุปลงได้ว่า เกิดจากการนำคำที่มีรูปเดียวกันมาซ้ำกัน อาจทำให้เกิดความหมายต่างๆ กัน ดังนี้

1. การซ้ำคำที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์เป็นพหูพจน์ เช่น
 - เด็กๆ บนเวทีกำลังร้องเพลง
 - สวีตคิน้องๆ ที่รักยิ่ง
2. การซ้ำคำเพิ่มน้ำหนักของความหมายของคำ เช่น
 - หนังสือเล่มหนาๆ
 - หนังสือเล่มน้ำ-หนา
3. การซ้ำคำเพื่อลดน้ำหนักความหมายของคำเดิม เช่น
 - สมุดเล่มบางๆ
 - สมุดเล่มบั้ง-บาง
4. การซ้ำคำเพื่อแยกความหมายเป็นส่วน ๆ เช่น
 - คุรุตรวจข้อสอบเป็นข้อๆ หมายถึง ตรวจข้อสอบทีละข้อ
5. การซ้ำอาจทำให้เกิดความหมายไม่จำกัดแน่นอน เช่น
 - เขาชอบนั่งแถวกลางๆ
 - นักร้องนั่งอยู่ริมๆ สระ
6. การซ้ำคำเป็นสำนวน มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น
 - กลัวยๆ
 - งูๆ ปลาๆ

จากคำนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า คำซ้ำ หมายถึง คำคำเดียวออกเสียงซ้ำกัน 2 ครั้ง เพื่อเน้นความหมาย และอารมณ์ความรู้สึก

คำซ้อน

บรรจบ (2521: 81) กล่าวว่า “คำซ้อน คือ การนำคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม คือ ความหมายของคำเดี่ยวแต่ละคำมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง” ดังนั้น คำซ้อนจึงเกิดจากการนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาซ้อนกัน คำที่นำมาซ้อนกันอาจมีความหมายอย่างเดียวกันหรือทำนองเดียวกันก็ได้หรือเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือเสียงใกล้เคียงกันก็ได้ เมื่อนำมาซ้อนกัน แล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้บางคำจะมีความหมายไม่แปลกไปกว่าเดิมนักและเพื่อช่วยเน้นให้ใจความมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นหรือสะกดหูผู้ฟัง

ถ้อยคำในภาษาไทยส่วนมากมีรูปและเสียงที่พ้องกันกับความหมายของคำ สามารถบ่งบอกความรู้สึกและอาการให้แก่ผู้ฟังได้ โดยการนำถ้อยคำที่มีเสียงของพยัญชนะต้นหรือสระที่เหมือนกันมาเรียงซ้อนกันเพื่อให้ฟังแปลกหูกระทบความรู้สึกและก่อให้เกิดจินตนาการได้ชัดเจนยิ่งขึ้นคำเหล่านี้บางคำไม่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน แต่คำเหล่านี้สามารถช่วยให้เดาความหมายจากบริบทได้ เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มักใช้คำง่ายๆ เรียบๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่เมื่อนำคำเรียบ ๆ ง่าย ๆ นี้มาซ้อนกันก็จะทำให้เกิดคำที่มีความหมายต่าง ๆ ได้มากมาย

ในการศึกษาคำซ้อนจากบทเพลงลูกทุ่งพิจารณาทั้งคำซ้อนเพื่อความหมาย และคำซ้อนเพื่อเสียง ดังนี้

1. คำซ้อนเพื่อความหมาย

คำซ้อนเพื่อความหมาย หมายถึง การนำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกับมาควบซ้อนกัน อาจได้คำที่มีความหมายเท่าเดิมหรือมีความหมายแปลกเพี้ยนไปจากเดิมบ้าง เช่น ทรุคโทรม เลื่อมใส คู่มกกัน ตรีมใหม่ หยามหมื่น เคลี้ยกลอ เป็นต้น ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

มีเมียเด็กต้องหมั้น**ตรวจเช็ค**ร่างกาย ไม่ต้องนิกอายเป็นลูกผู้ชายต้องกล้า

(เพลงมีเมียเด็ก พรศักดิ์ ส่องแสง ขับร้อง)

นอกจากนี้ยังพบเพลงที่มีคำซ้อนเพื่อความหมายอีกจำนวนมาก เช่น เพลงยาใจคนจน แรงใจรายวัน สองคนบนทางใจ ผากรูปจูบแก้้ม

2. คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อเสียง หมายถึง การซ้อนคำที่มีเสียงคล้ายคลึงกันแต่มีความหมายต่างกันเพื่อให้สื่อความหมายได้ชัดเจนไม่กำกวม จึงนำคำที่มีเสียงอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาขยายความของอีกคำหนึ่ง เช่น เหน็ดเหนื่อย งวยง อืดอาด ครึ้นเครง เจียบงำ ลุ่มหลง นานนม ฉาวโน้ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไม่มีคนนั้น คอยกิดกัน เหมือนอย่างวันนี้

(เพลงต้องมีสักวัน จักรพรรณ์ อาบครบุรี ขับร้อง)

พอสรุปได้ว่าเพลงลูกทุ่งมักนำคำซ้อนมาใช้เพื่อช่วยเน้นความหมาย และนำหนักของคำ ซึ่งมีทั้งคำซ้อนเพื่อความหมาย เช่น อับจน คอยท่า เคล้าคลอ ตรมไหม้ เพื่อหา ฝ้าคอย โหดร้าย เกรียมไหม้ เป็นต้น และคำซ้อนเพื่อเสียง เช่น งวยง อืดอาด แหนงหน่าย เจียบงำ นานนม ลุ่มหลง เป็นต้น

การที่เพลงลูกทุ่งปรากฏทั้งคำซ้อนเพื่อเสียงและคำซ้อนเพื่อความหมายเป็นจำนวนมากนั้น อาจเป็นเพราะว่าคนไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน ชอบพูดให้มีสัมผัสคล้องจอง เพราะจะทำให้มีความไพเราะและความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า คำซ้อน เป็นการนำคำ 2 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน มาซ้อนเป็นคำคู่ ใช้เพื่อเน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คำหลาก

ฉัตร และคณะ (2522: 82) กล่าวว่า เราควรรู้จักคำหลาก คือ ไม่ใช่คำที่ไม่สำคัญซ้ำซาก ควรรู้จักเปลี่ยนเป็นคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึง เพื่อให้ได้ความหมายคงเดิมโดยไม่ต้องใช้คำซ้ำซาก และข้อความที่เราเขียนก็ไม่น่าเบื่อหรือขบขัน

เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีร้องหรือเนื้อเพลงค่อนข้างยาว จึงต้องใช้การหลากคำ เพื่อเลี่ยงการกล่าวคำเดิมซ้ำ ๆ ในบริบทใกล้กัน หรือในเพลงเดียวกัน เช่น คำที่มีความหมายว่าผู้หญิงอาจใช้ว่า แก้วตา ขวัญใจ โฉมตรู ยูพิน เป็นต้น การใช้คำหลากในบทเพลงลูกทุ่งนั้น เพื่อเน้นความหมาย ความรู้สึกให้หนักแน่นชัดเจน โดยไม่ให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องกล่าวถึงคำที่มีความหมายเดียวกันหลายครั้งในบทเพลงนั้น ๆ

ในการศึกษาบทเพลงลูกทุ่ง พบการหลากคำเรียกหญิงในลักษณะต่าง ๆ กันมากมาย ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

3. คำเรียกผู้หญิงโดยนำลักษณะทางกายภาพกล่าวชม

ผู้ประพันธ์มักกล่าวชมความงามที่เป็นจุดเด่นของผู้หญิง เช่น ขนตา ดวงตา ใบหน้า ความเยาว์วัย และรูปโฉม ดังเพลงต่อไปนี้

เจ้าบิลอ่อนล้า หรือไรหงส์ฟ้าจึงมาเรียบดิน

(เพลงหงส์ฟ้า แอน มิตรชัย ขับร้อง)

เพลงหงส์ฟ้า เปรียบเสมือนผู้หญิงที่สูงส่ง

4. คำเรียกผู้หญิงโดยเปรียบเทียบกับดอกไม้

คำเรียกผู้หญิงที่นำดอกไม้มาเปรียบเทียบเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้ประพันธ์เพลงนิยมใช้ในบทเพลงลูกทุ่ง ดอกไม้ที่กล่าวถึงมักเป็นดอกไม้ที่มีอยู่ตามทุ่งนา ป่าเขา พบเห็นกันโดยทั่วไป เช่น ดอกโสน ดอกบัว ดอกหางนกยูง ดอกท้อ ดอกหญ้า เป็นต้น ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

หวังไว้วันหนึ่งเรียนจบชั้นที่ฟ้ารอมมา จะสวมมงกุฎดอกหญ้าถ่ายรูปปริญญาหวนมา
บ้านเรา

(เพลงดอกหญ้าในป่าปูน ต่าย อรทัย ขับร้อง)

5. คำเรียกหญิงอย่างชื่นชม

ในบทเพลงลูกทุ่งผู้ประพันธ์ นิยมแสดงความชื่นชม หญิงด้วยการนำคำว่า “แม่” มาใช้ประกอบในการกล่าวถึงหญิง และกล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของหญิง เช่น แม่เนื้อเย็น แม่นางใน

แม่ร้อยชั่ง คนดี เป็นต้น ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

...พาดบนบ่าซ้ายเพื่อให้ใกล้หัวใจพี่ ให้คอยคิดถึงคนดี
อย่าจับใจพี่ยามเหงา...

(เพลงผ้าขาวบนบ่าซ้าย ไมค์ ภิรมย์พร ขับร้อง)

6. คำเรียกผู้หญิงที่หมายถึงผู้หญิงสวย

คำที่ใช้เรียกหญิงที่หมายถึงผู้หญิงสวย นั้นปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการกล่าวชมหรือเรียกหญิงอย่างตรงไปตรงมา เช่น ทรามวัย งามงอน โฉมตรู น่องนาง เป็นต้น ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ไม่มีกลับกลาย โอ้โยน่องนางลืมหำ

(เพลงคิดถึงปีก่อน เอกราช สุวรรณภูมิ ขับร้อง)

7. คำอื่น ๆ ที่ใช้เรียกผู้หญิง

การใช้คำเรียกหญิงนอกจากที่กล่าวแล้ว ยังมีอีกมากมายและปรากฏอยู่อย่างสม่ำเสมอในทุกเพลง ดังตัวอย่าง

ออกซอกซ่าน้ำตามแดง มืออื่นคำแพงแก้มแดงลิเข้าพาขวัญ

(เพลงน้ำตามแดง จำหลอย เสนรี ขับร้อง)

พอสรุปได้ว่าการใช้คำหลากหลายในบทเพลงลูกทุ่ง พบการหลากหลายคำเรียกผู้หญิงเป็นจำนวนมาก ได้แก่ คำเรียกหญิงที่น่าลักษณะเด่นทางกายภาพมากแล้ววชม เช่น แม่ขนตาอง สาวตาคม หน้ามน โฉมตรู น่องนาง น่องนาง แก้มนวล คำเรียกหญิงผู้โดยเปรียบเทียบกับดอกไม้ เช่น ร้อยชั่ง คนดี น่องแก้ว คำเรียกผู้หญิงที่หมายถึงผู้หญิงสวย เช่น แม่โฉมเฉลา ทรามวัย งามงอน แม่บั้งอร และ คำอื่น ๆ ที่ใช้เรียกผู้หญิง เช่น น่องหญิง คนสวย ศรีแพร พุ่มพวง นิมน่อง เป็นต้น

เนื่องด้วยเพลงที่ได้รับรางวัลในงานส่วนมากเป็นเพลงที่ผู้ชายขับร้อง จึงมีการหลากหลายคำเรียกผู้หญิงหลากหลาย โดยมักนำธรรมชาติของท้องทุ่งที่ชาวบ้านคุ้นเคยมากแล้วเปรียบเทียบกับ จึงทำให้ได้บรรยากาศ อารมณ์ความรู้สึก ที่แจ่มชัดสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คำศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้ง

เปลื้อง (2535: 11) กล่าวว่า คำมีความหมาย 2 อย่าง คือ ความหมายโดยตรง กับความหมายโดยนัย ถ้าเปิดพจนานุกรมดู ท่านจะพบคำอธิบายความหมายของคำต่าง ๆ ซึ่งเป็นความหมายโดยตรง เช่น คำว่า “เสื่อ” ท่านจะได้คำแปลว่า สัตว์ที่เท้ารูปคล้ายแมว แต่ตัวใหญ่กว่า กินสัตว์เป็นอาหาร มีหลายชนิด เช่น เสื่อโคร่ง เสื่อดาว ฯลฯ แต่เรายังพูดกันอีกว่า ทหารเสื่อ เสื่อผู้หญิง มือชั้นเสื่อ แล้วก็อ้ายเสื่อ คำว่า “เสื่อ” ในตัวอย่างหลังนี้เป็นความหมายโดยนัยทั้งสิ้น และความหมายของคำโดยนัยนี้แหละเป็นสิ่งสำคัญของนักประพันธ์ เพราะจะช่วยให้คำพูดของเขามีรสน่าฟัง

สิริวรรณ (2543: 80) อธิบายว่าผู้เขียนควรศึกษาประเภทของคำ ได้แก่

1. คำที่มีความหมายโดยตรง คือคำที่มีความหมายตามคำศัพท์ เช่น กิน หมายถึง เคี้ยว, เคี้ยวกลืน, ดื่ม, ทำให้ลวงล้าตกลงไปสู่กระเพาะ เป็นต้น
2. ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง หมายถึง คำที่มีความหมายซึ่งสามารถนำความคิดให้เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น เช่น กิน หมายถึง โกง หารายได้ในทางไม่สุจริต เป็นต้น

ดังนั้น การศึกษาคำ จะต้องรู้ที่มาของคำนั้นว่ามีที่มาอย่างไร จึงจะเข้าใจความหมายที่ถูกต้อง เพราะการใช้คำที่มีที่มาอย่างมีหลัก ทำให้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเพลง

บทเพลงเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่ได้รับความนิยมนจากผู้ฟังมาโดยตลอดในปัจจุบันเพลงมีบทบาทต่อสังคมไทยมากขึ้น ทั้งนี้เพราะได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่ายเป็นต้นว่า สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดงานกิ่งศตวรรษลูกทุ่งไทยขึ้นมาเพื่อคัดเลือกผลงานเพลงดีเด่น และเชิดชูเกียรติศิลปินดีเด่น ผลจากการจัดงานดังกล่าวถือว่าการช่วยฟื้นฟูและส่งเสริมให้กับวงการเพลง ส่งผลให้บุคคลต่าง ๆ สนใจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้บุคคลต่าง ๆ ยังได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเพลงไว้เป็นจำนวนไม่น้อย

ว. ประสูติ (นามแฝง) (2518: 18-19) ได้กล่าวว่าเพลงลูกทุ่งวิวัฒนาการมาจากเพลงพื้นบ้าน และเพลงไทยเดิม ทำนองเพลงลูกทุ่งจำนวนมากมาจากเพลง 2 ชั้น นำมาใส่เนื้อร้องแทนเสียงเอื้อน และบรรเลงด้วยดนตรีสากล วิธีร้องชอบเล่นลูกคอ ซึ่งเป็นวิธีร้องแบบไทยแท้ ส่วนเนื้อร้องของ เพลงลูกทุ่งนั้นจะสะท้อนภาพสังคมสภาพชีวิตจิตใจความนึกคิดของคนไทยได้อย่างชัดเจนที่สุดใน ทุกแง่มุม ดังนั้น นักแต่งเพลงลูกทุ่ง จึงเป็นผู้มีปฏิภาณไหวพริบในด้านการใช้ภาษาง่าย แต่คมคาย ไม่ต้องแปล ฟังครั้งเดียวสามารถรับรู้เรื่องราวได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่ง เข้าถึงคนได้รวดเร็วและเนื้อร้องของเพลงลูกทุ่งมักจะทันเหตุการณ์สภาวะของบ้านเมือง บางทีก็ เสียดสีสังคม

ปัทมาภรณ์ (2517: 7-13) ได้กล่าวถึงเพลงลูกทุ่งไว้ว่า ในอดีตความแตกต่างระหว่างสังคม ชนบทกับสังคมเมืองยังมีน้อยและวงการเพลงยังไม่แบ่งแยกระหว่างลูกทุ่งกับลูกกรุง ครั้นระบบ สังคมสลับ ซับซ้อนยิ่งขึ้น ตามการแปรสภาพของรูปแบบสังคมทุนนิยมวัฒนธรรมของค่านิยม ระหว่างเมืองกับชนบท เริ่มแตกต่างกันสูงขึ้น ค่านิยมและภาพพจน์ที่ชาวชนบทมองคนในเมือง กลายเป็นแบบคนที่ต่ำต้อยกว่ามองคนที่มียศถาบรรดาศักดิ์เหนือกว่า ส่งผลก่อให้เกิดความแตกต่างทางชน ชั้นและเพลงลูกทุ่งกับลูกกรุงก็แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิง แต่เพลงลูกทุ่งถือว่าเป็นผลผลิตอย่างหนึ่ง ของตัวระบบใหญ่ ในปัจจุบันทั้งทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมด้วยเนื้อหาที่สะท้อน ลักษณะความทุกข์ยาก และลำห้งของสภาพชนบท บางเพลงสะท้อนให้เห็นถึงความอ้างว้างของ ชนบท อันเนื่องมาจากการที่หนุ่มสาวเข้าไปแสวงโชคในเมืองหวังชีวิตที่ดีกว่า แต่ส่วนมากแล้วจะ พบกับความผิดหวัง ทั้งยังหลงใหลในสังคมเมือง ทำให้เกิดสภาวะชนบทค่อย ๆ ตายไปแต่เกิด ปัญหาต่าง ๆ ขึ้นในเมืองใหญ่ซึ่งสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนเสียงกระซิบว่า ระบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ กำลังมีผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง กำลัง ล่มสลาย เพลงลูกทุ่งจึงทำ หน้าที่คล้ายรายงานข่าว ถึงความเสื่อมสลายของระบบทุนนิยม ซึ่งกินความไปถึงเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคมต่าง ๆ เพราะสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เพลงลูกทุ่งขาดไม่ได้ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับคน อันเกิดจากช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท

สุกัญญา (2533: 8-30) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเพลงว่า เพลงเป็นภาษาสากล ถึงแม้จะไม่รู้ ภาษานั้น แต่ก็สามารถรู้ว่าเพลงนั้นเพราะ เป็นเพลงหวาน เป็นเพลงเศร้าด้วยการฟังทำนอง จังหวะ และเสียง คำที่ใช้ในการแต่งเพลงต้องเลือกถ้อยคำให้เหมาะแก่เพลงนั้นๆ เนื้อร้องต้องเป็นภาษา ง่าย ๆ

บทเพลงมีอิทธิพลที่จะโน้มน้าวจิตใจผู้ฟัง และสะท้อนสังคมได้ ดังนั้นนักแต่งเพลงควรแทรกสิ่งที่ตั้งใจเข้าไปในเพลง ให้เพลงเกิดประโยชน์ต่อสังคม

ลักษณะ (2521: 302-304) ได้ศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งในช่วงปี พ.ศ. 2498-2518 ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตคนไทยส่วนใหญ่ ซึ่งอยู่ในชนบท และกำลังมีอิทธิพลมากขึ้นในสังคมต่อไปเพราะเพลงลูกทุ่งทำให้ผู้ฟังทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ทันทั่วทั้งแสดงถึงอารมณ์สนุกสนาน ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับนิสัยของคนไทย จึงน่าจะขอเขาคุณสมบัตินี้ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความรู้เรื่องราว ๆ แก่ประชาชน นอกจากนี้เพลงลูกทุ่งยังมีลักษณะเป็นเพลงพื้นเมืองยุคใหม่ ซึ่งนอกจากจะสนุกสนานด้วยเนื้อร้องและทำนองแล้ว มักจะกล่าวถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติในสังคม ความเชื่อทางพุทธศาสนา วิธีการสอนใช้กลวิธียกอุทาหรณ์มากแล้ว การกล่าวถึงคุณค่าลักษณะนี้ ทำให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังถูกสอนโดยตรง จึงไม่เบื่อหน่าย ไม่เกิดปฏิกิริยาต่อต้าน และเมื่อนำมาประกอบกับดนตรี ก็ยิ่งทำให้เกิดความเพลิดเพลินมากขึ้นและอาจนำไปร้องส่งผลต่อการสอนจริยธรรมทางอ้อม นั่นเองถ้าหากพิจารณาเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งแล้วปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างแน่นแฟ้น เพราะเพลงลูกทุ่งได้รับอิทธิพลจกสังคมในฐานะผู้ประพันธ์เพลงเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม จึงต้องมีปฏิกิริยาต่อสังคมนั้น ๆ และในขณะเดียวกัน เพลงลูกทุ่งก็ช่วยแพร่คำนิยมต่าง ๆ ไปสู่คนในสังคมอย่างกว้างขวางรวดเร็ว ในด้านการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งมีลักษณะการใช้คำง่าย สะใจ เลียนเสียงธรรมชาติ และเสียงอุทาน การซ้ำคำ การเล่นคำ การใช้คำไพเราะ ทั้งในด้านฉันทลักษณ์และเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง ซึ่งการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งแพร่หลาย เพราะการใช้ภาษามีทั้งตรงไปตรงมา และตีความส่วนมาก มักใช้ภาษาง่าย ๆ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ตรงกับผู้ประพันธ์ต้องการ

จำริญ (2534: บทคัดย่อ) ทำวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ พร ภิรมย์ พบว่าคำประพันธ์ในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ พร ภิรมย์ ใช้คำประพันธ์หลายประเภทโดยเฉพาะคำประพันธ์ประเภทร้าย ในด้านทำนองเพลงนั้น พร ภิรมย์ จะใช้ทำนองที่คิดขึ้นใหม่ส่วนการใช้ภาษาจะใช้คำง่ายต่อการเข้าใจ

บุญกร (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวรรณกรรมเพลงของ พยงค์ มุกดา: การศึกษาวิเคราะห์พบว่า พยงค์ มุกดา เป็นนักประพันธ์เพลงที่นิยมรูปแบบคำประพันธ์คล้ายกลอนสุภาพเลือกใช้ถ้อยคำ โวหารที่เหมาะสมกับเนื้อหา จึงทำให้เพลงเด่นทั้งด้านเสียง และความหมาย

นพพร (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งชุดแม่ไม้เพลงไทย ที่ขับร้องโดย ผ่องศรี วรนุช พบว่า มีการนำคำซ้ำ คำสัมผัสในการหลากคำ มาใช้มากตามลำดับ และยังใช้โวหาร ภาพพจน์ แบบนามนัย อุปมาอุปไมย ปฏิพจน์ และบุคลาธิษฐาน เพื่อช่วยในการสร้างภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำให้วรรณกรรมเพลงชุดนี้มีอัตลักษณ์ของเพลงลูกทุ่งอย่างแท้จริง

วีรวรรณ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในการใช้ภาษา พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้ภาษาปากมากที่สุด รองลงไปตามลำดับ ได้แก่ การใช้คำอุทาน คำซ้ำ คำสแลง คำภาษา ต่างประเทศ คำซ้อน คำแสดงความรู้สึก คำภาษาถิ่น ใช้คำพวนน้อยที่สุด นอกจากนี้ ยังพบว่า โวหารปฏิรูปพจน์ ปฏิพจน์ อติพจน์ นามนัย อุปมา สัญลักษณ์ อุปลักษณ์ สมพจน์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ตามลำดับ

บุญเหลือ (2518: 38) ได้กล่าวถึงคำว่า “แนวคิด” ไว้ว่ามีผู้นำมาใช้แตกต่างกันไป เช่น สารัตถะ แก่นเรื่อง และสาระของเรื่อง เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะใช้คำใดคำดังกล่าวนี้ก็ล้วนแต่มีความหมายไปในทางเดียวกันทั้งสิ้น เพราะเป็นคำที่บัญญัติมาจากคำว่า THEME ในภาษาอังกฤษ

มัยลา (2540) ได้วิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในบทเพลงของ สง่า อารัมภีร พบว่าแนวคิดหลักคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก แนวคิดย่อยคือ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองแนวคิดเกี่ยวกับศาสนา และแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อในอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งยังได้ชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลของความรักนั้น มักจะทำให้ชีวิตประสบกับความสุขและความทุกข์จากสาเหตุต่างๆ แต่ในขณะเดียวกัน สง่า อารัมภีร ได้นำเสนอค่านิยมของตนเองที่มีลักษณะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สง่า อารัมภีร ได้รับอิทธิพลความคิดด้านต่าง ๆ จากสังคมไทยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาสอดแทรกไว้ในบทเพลง เป็นที่สังเกตุว่า สง่า อารัมภีร มีแนวคิดที่มีคุณค่าทางด้านอารมณ์มากกว่าเชิง สร้างสรรค์

สุรพงษ์ (2541) ได้ศึกษาค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสานในช่วงปี พ.ศ. 2533-2539 โดยวิเคราะห์เนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยม จำนวน 333 เพลง จากนักร้อง 13 คน พบว่าค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัว ด้านการเลือกคู่ครอง ความกตัญญูต่อบุพการี ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ ซึ่งนิยมคนที่มีความฐานะดีร่ำรวยมั่งคั่ง ชอบความหรูหราฟุ่มเฟือย ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณีที่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีค่านิยมเกี่ยวกับศาสนาที่ยอมรับนับถือสิ่งเหนือธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมด้านการศึกษาที่นิยมส่ง

บุตรหลานให้ได้รับการศึกษา ค่านิยมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย รักถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยมเกี่ยวกับสตรีซึ่งนิยมสตรีที่มีความสวยงาม รักเดียวใจเดียว และเป็นแม่ศรีเรือน ค่านิยมเกี่ยวกับนันทนาการ ซึ่งนิยมพักผ่อนหย่อนใจด้วยการเที่ยวงานเทศกาลต่าง ๆ และค่านิยมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่นิยมยกย่องพระมหากษัตริย์

จากแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดจะเห็นได้ว่า เพลงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญประเภทหนึ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น โดยได้ประมวลเหตุการณ์ ความประทับใจ ถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาที่ไพเราะปลุกเร้าอารมณ์ของผู้ฟังให้เกิดความซาบซึ้ง สะเทือนใจหรือสนุกสนานไปตามบทเพลง ตลอดจนเป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรม และนิสัยใจคอของคนในชาติ นอกจากบทบาทหน้าที่ในแง่ของการตอบสนองทางด้านอารมณ์แล้ว เนื้อหาเพลงยังสะท้อนถึงแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมใดสังคมหนึ่งได้อีกด้วย

ความไพเราะของบทเพลงที่ถ่ายทอดออกมาจากคำร้อง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวของเพลงได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพลงจึงเป็นวรรณกรรมที่เข้าถึงกลุ่มชนได้ในวงกว้าง เพราะคนโดยทั่วไปสามารถรับรู้ในลักษณะการฟัง ซึ่งนับได้ว่าง่ายกว่าการศึกษาวรรณกรรมประเภทอื่นที่ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ บุญยงค์ (2525: 47) กล่าวว่า เพลงเป็นรูปแบบวรรณกรรมที่มีสาระประเภทหนึ่ง เพราะเพลงเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่นโดยมิต้องไปพะวงอ่านหรือดู เพียงผ่านโสตประสาทหูก็เกิดสุนทรีย์มีความสะเทือนอารมณ์ได้ เนื่องจากผู้แต่งได้พยายามหยิบยกปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกระดับ ออกมาตีแผ่อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังก็จดจำได้ง่าย

จากลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์กับสังคมชนบทของไทยอย่างแน่นแฟ้น เนื่องจากผู้ประพันธ์เพลงส่วนใหญ่มีพื้นฐานชีวิตชนบทเข้าใจสภาพสังคมในด้านต่าง ๆ ของชนบทนั้น ๆ ทำให้สามารถนำเสนอแนวความคิดของผู้แต่ง รวมทั้งเรื่องราวชีวิตผ่านบทเพลงได้อย่างเข้าถึงผู้ฟังที่มีพื้นฐานเดียวกัน เพลงลูกทุ่งจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่าของสังคมไทย ซึ่งเห็นว่าจากที่มีองค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุนเพลงไทยลูกทุ่งอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการจัดประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งตามรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ สถานีวิทยุ ตามงานทั่ว ๆ ไป เช่น งานวัดในสมัยก่อนหรือหลังสุดนี้กระทรวงมหาดไทยก็ได้มีโครงการจัดประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่ง 1 ตำบล 1 นักร้อง เพื่อชิงเงินรางวัลถึง 1 ล้านบาท ด้วยเหตุผลที่ต้องการให้เยาวชนมาสนใจดนตรีอนุรักษ์เพลงลูกทุ่ง และห่างไกลจากยาเสพติดด้วย

ในเรื่องที่ต้องเกี่ยวกับคำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงไทยลูกทุ่ง มีศิลปินนักร้องทั้งในอดีตและปัจจุบันได้แสดงทัศนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาและคำยืมในเพลงลูกทุ่งไว้ ดังนี้

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศิลปินนักร้อง เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2548

สายัณฑ์ (2548) กล่าวว่าภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งนั้นเป็นภาษาที่สละสลวย งดงาม ตรงไปตรงมาอยู่แล้วถ้าเรามองในตัวองภาษาในอดีตและปัจจุบัน ก็จะไม่แตกต่างกันมาก เพราะลูกทุ่งก็ยังมีเอกลักษณ์ของลูกทุ่งอยู่เหมือนเดิม เพียงแต่ในปัจจุบันความหมายหรือการสื่อสารคำบางคำดูเหมือนจะไม่เหมาะสมมากเท่าใด จะสื่อไปในทางเพศมากกว่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะมีผลกระทบต่อเยาวชนได้ อยากจะฝากไว้สำหรับผู้ประพันธ์เพลง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้ระมัดระวังในเรื่องนี้ด้วย

ดำรง (2548) นักร้องลูกทุ่งในยุคปัจจุบันแสดงความคิดเห็นว่าจริงๆแล้วคำภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่งมีมานานแล้ว ตั้งแต่ คุณระพิน ภูไท เพ็ญ พรหมแดน เพราะมองว่าจะในสมัยนั้นหรือสมัยนี้ก็จะทำให้เพลงมีสีสันน่าสนใจและเป็นคำแปลกใหม่

นก (2548) นักร้องลูกทุ่งหญิงซึ่งถือเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ก็มองว่า ปัจจุบันมีคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในเพลงลูกทุ่งมากขึ้น คงเป็นเพราะความเจริญของบ้านเมือง และวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี และการศึกษา จึงถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา

จากข้อมูลที่ได้ถามมาในเบื้องต้น จะเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์เพลง นักร้อง ซึ่งบางคนเป็นคนเดียวกัน เช่น บอย (2548) นักร้องหนุ่มจากจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าของเพลงน้ำตาสีม่วง เขียนและร้องเพลงนี้เองก็ได้ใช้ภาษาในเพลงซึ่งนำคำที่เป็นศัพท์ต่างประเทศมาใช้เช่นเดียวกัน เพียงเพราะว่า บอย เขมราษฎร์ อายุเพียง 20 ปีเศษ เขาจึงมองเห็นว่าคำเหล่านี้เหมือนเป็นคำไทยที่เราใช้กันหรือคุ้นเคยมาโดยตลอด

จากแนวความคิดของการศึกษาเรื่องดังกล่าวทำให้ผู้เขียนได้รู้ว่าสิ่งที่ได้ศึกษามานั้นยังประโยชน์ แก่ผู้วิจัยเอง แก่การรักษา การทำความเข้าใจ รวมทั้งการได้เข้าไปสู่ภาษาในเพลงลูกทุ่ง ซึ่งจะทำให้ได้กระตุ้นความคิดในเรื่องนี้ได้มากยิ่งขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำยืมภาษาต่างประเทศ

คำในภาษาไทยที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ มีจำนวนมากที่เราได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศ ซึ่งถ้าศึกษาจากวิวัฒนาการของภาษาแล้ว จะทำให้ทราบว่าที่มาของคำยืมในภาษาไทยนั้น มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานทีเดียว เมื่อเป็นเช่นนี้เราจึงมองว่ามีคนไทยจำนวนมากที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เพราะคิดว่าคำยืมเหล่านี้ จริง ๆ แล้วเป็นคำภาษาไทย โดยเฉพาะคำที่มาจาก ภาษาบาลี-สันสกฤต ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาเขมร คำเหล่านี้คนไทยได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยคิดว่าเป็นภาษาคั้งเดิมของตัวเอง ที่น่าสนใจมากกว่าเดิมก็คือ คนไทยมองว่าคำที่เป็นภาษาไทยจริง ๆ บางคำเป็นคำที่ไม่ทันสมัย เช่น **ทองดี** ซึ่งหมายถึง ชื่อคน แต่ถ้าเรียกว่า **ศิริกาญจน์** คำนี้ก็จะมีความไพเราะมากขึ้น เหตุผลอันนี้เป็นเพียงเหตุผลที่เป็นส่วนเล็ก ๆ ของการยืมคำมาใช้ ซึ่งนับวันถ้าหากเราไม่ได้นำเรื่องนี้มาพูดคุยกัน หรือท่านผู้รู้หลายท่านไม่ได้กล่าวถึงอย่างจริงจัง คนไทยก็จะยังคงคิดว่าคำยืมเหล่านี้เป็นคำภาษาไทยนั่นเอง

อมรา (2547: 187) ศึกษาวิวัฒนาการของการยืมคำและการบัญญัติศัพท์ในสังคมไทย ได้กล่าวไว้ว่า การยืมคำและการบัญญัติศัพท์ เป็นกรากฎการณ์ที่คู่กันและมีความเกี่ยวพันกันอย่างแน่นแฟ้นจนแทบแยกไม่ออก การยืมคำ หรือการยืมศัพท์หมายถึงการรับคำศัพท์จากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่ง โดยคงเสียงไว้เกือบเหมือนภาษาเดิม หรืออาจปรับเปลี่ยนให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้ยืมคำศัพท์ เหล่านี้เรียกว่า คำยืม (loan word) การยืมศัพท์นั้น อันที่จริงแล้วมิได้เป็นการรับเอารูปทางภาษา หากแต่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการยืมศัพท์คือการรับเอาโน้ตทัศน์ที่แสดงโดยความหมายของศัพท์ และการยืมมโนทัศน์ใหม่ก็คือการรับวัฒนธรรมใหม่ ดังนั้น การยืมศัพท์ก็คือการยืมวัฒนธรรมนั่นเอง บางครั้งจึงมีผู้เรียกการยืมศัพท์ว่า “linguistic acculturation” แปลว่า “การรับวัฒนธรรมใหม่ทางภาษา”

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึง คำยืมปนที่พบในพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไว้ว่า คำยืมปน (loan blend) หมายถึงคำประสมที่ประกอบด้วยคำพื้นเมืองกับคำที่ยืมจากต่างประเทศ ในที่นี้ก็คือคำประสมไทย-อังกฤษนั่นเอง คำยืมปนที่พบในพระราชหัตถเลขามีจำนวนน้อยกว่าคำยืม แต่ก็แสดงให้เห็นถึงการทำให้ศัพท์ต่างประเทศเป็นไทย กล่าวคือสร้างคำศัพท์แบบไทย เพื่อให้คนที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษเข้าใจความหมายของคำได้ง่ายขึ้น คำยืมปนที่พบแทบทั้งหมดเป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำไทยที่เป็นคำจากกลุ่ม (generic term) กับคำยืมที่เป็นคำบอกประเภทย่อย เช่น ลูกแปร์ ลูกแอปเปอล แก้อ้ออามแซร์ ผ้าเบลงเกต ผ้าลินิน

หมวกแก๊ป เรือใบต เรือยอช รถไบซิเกอล รถโมเตอคาร์ ห้องแคบิน ห้องสลุณ ห้องสโมกิงรูม ปลาเฮอริง ปลาซัลมัน หมูแฮม บุหรีชีกาเรต น้ำมันออลิป เตือนยูน เตือนเม ฤดูซั้มเมอ ฤดูสปริง ฤดูออตั้ม แกงเกอร์ แกงยิว โรงแพคตอริ เครื่องเฟอนิเชอ ประชุมคอนเฟอเรนซ์ ฯลฯ

นอกจากคำยืมปนประเภทที่กล่าวข้างต้นยังมีคำยืมปนที่เป็นคำประสมแบบอื่นอีกแต่มีจำนวนไม่มากนัก เช่น โปลิศลับ นายโปลิศ กวินผึ้ง แพรริบับ หนังสือเมล์ ฯลฯ คำยืมปนทำให้เห็นกระบวนการเกิดศัพท์ใหม่ในภาษาไทยเป็นอย่างดี

ณัฐมา และ ปรีมา (2547: 70-71) ได้ศึกษาเรื่องของอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย พบว่า ในปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทยมีการสอนการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอย่างกว้างขวาง ด้วยเล็งเห็นว่าเป็นวิชาที่มีคุณค่าทางวิชาการ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนงานด้านวรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เข้าถึงบุคคลทั่วไป ในการแปลนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าผู้แปลต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผู้แปลจะต้องมีความรู้ในภาษาต้นฉบับ (source language) เป็นอย่างดี ประการที่สอง ผู้แปลต้องสามารถวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อให้มีความเข้าใจในเนื้อหาของเอกสารที่แปลอย่างแท้จริง และประการที่สามคือผู้แปลต้องสามารถใช้ภาษาเป้าหมาย (target language) ได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การแปลจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่สองมาเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ของผู้แปลนั้นน่าจะทำได้ง่ายกว่าการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าทักษะความรู้ภาษาอังกฤษและการฝึกวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่จะแปลเป็นสิ่งจำเป็นที่ทั้งผู้เรียนและผู้สอนแปลตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะทั้งสองนี้ แต่สำหรับทักษะประการสุดท้ายคือเรื่องความรู้ภาษาแปล ซึ่งในที่นี้คือภาษาไทย ผู้แปลคนไทยอาจเข้าใจว่าเนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาแม่ (mother tongue) ของตนจึงไม่น่าจะเป็นปัญหาในการแปลแต่อย่างใด หากอันที่จริงแล้วถึงแม้ผู้แปลจะมีความรู้ภาษาอังกฤษในเกณฑ์ดีและสามารถวิเคราะห์เนื้อหาที่จะแปลได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งบทแปลที่ได้อาจมีความหมายตรงตามต้นฉบับ แต่ภาษาและ / หรือ โครงสร้างที่ผู้แปลใช้อาจยังไม่เหมาะสมในแง่ที่ไม่เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ อันมีสาเหตุหลักมาจากอิทธิพลของภาษาต้นฉบับคือภาษาอังกฤษ ทั้งอิทธิพลทางด้าน โครงสร้างและการใช้ศัพท์สำนวนที่มีต่อคัวบทแปลภาษาไทย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทยนั้น เป็นการพัฒนาทางด้านคำไทยอย่างหนึ่ง ตามเหตุผลที่มาที่กล่าวเอาไว้ข้างต้น นอกจาก อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ แล้วเรื่องคำยืมภาษาต่างประเทศที่มีใช้ในภาษาไทยนั้นก็ยังมีผู้ให้ความสนใจมากมาย โดยเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการภาษาไทย เช่น ปราณี (2526: 15) มองว่าคำยืมนั้น เป็นประโยชน์มากต่อการศึกษาในแขนงนิรุกติศาสตร์และเป็นประโยชน์ต่อการทำพจนานุกรมฉบับที่สมบูรณ์ขึ้น ส่วน ประยูร (2526: 60)

กล่าวถึงเรื่องการยืมคำในภาษาว่า เมื่อทุกชาติทุกภาษาจำเป็นต้องมีการติดต่อ หรือมีความสัมพันธ์กันเป็นระยะเวลาอันยาวนาน คำในภาษาต่าง ๆ ต้องมีการปะปนเข้ามาอย่างแน่นอน ซึ่งผลที่ตามมาก็คือจะมีผลที่เกิดตามมาทางด้านเสียงและการเรียงคำ ดังนั้นการยืมคำก็จะถือว่ามีส่วนทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงได้มากเหมือนกัน